



บทที่ 3

หลักกฎหมายไทยที่ส่งเสริมการส่งออกและมาตรการที่เสริมอำนาจ

ต่อรองในการเจรจาปัญหาการค้า

1. การอ้างเก็บภาษีคอบด์ของสหรัฐอเมริกาต่อการช่วยอุดหนุนสินค้าไทย

เมื่อได้พิจารณาถึงหลักกฎหมายและเงื่อนไขการเก็บภาษีคอบด์ของประเทศสหรัฐอเมริกาในการที่จะเรียกเก็บภาษีคอบด์กับสินค้าที่สหรัฐอเมริกาอ้างว่า ได้รับการช่วยอุดหนุนแล้วส่งไปขายในประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งกรณีประเด็นปัญหาที่ว่า การให้การช่วยอุดหนุนซึ่งจะไม่นับเป็นภาษีคอบด์แล้ว ประเด็นสำคัญที่จะต้องวิเคราะห์ต่อไปก็คือ การส่งเสริมการส่งออกของไทยที่มีผลถูกเก็บภาษีคอบด์ (CVD) จากสหรัฐอเมริกา เพื่อทราบลักษณะการส่งเสริมการส่งออกที่ถือเป็น การช่วยอุดหนุนที่จะถูกเก็บภาษีคอบด์ (CVD) โดยจะนำเอาสินค้าที่สำคัญ ๆ มาใช้เป็นกรณีศึกษา (Case Study) ดังนี้คือ ข้าว สิ่งทอ และท่อเหล็ก จากสินค้าทั้งสามชนิดที่กล่าวมานี้ เมื่อสหรัฐอเมริกาจะเก็บภาษีคอบด์ก็มักจะอ้างว่าไทยได้ให้การช่วยอุดหนุนในการส่งออกของสินค้าดังกล่าวนี้ ในลักษณะต่าง ๆ ตามหลักกฎหมายไทยที่มีลักษณะส่งเสริมการส่งออก เพื่อที่จะเก็บภาษีคอบด์กับสินค้าของไทยที่ส่งไปสหรัฐอเมริกา ลักษณะของการเก็บภาษีคอบด์ที่จะพิจารณานี้จะนำไปสู่ข้อวิเคราะห์ถึงรูปแบบกฎหมายที่ส่งเสริมการส่งออกของไทยที่จะไม่ถูกเก็บภาษีคอบด์

1.1 กรณีข้าว ในกรณีของสินค้าข้าวนี้ สมาคมโรงสีข้าวอเมริกาได้ยื่นฟ้องต่อกระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2528 และกระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาได้ดำเนินการสอบสวน จนกระทั่งเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2529 กระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาได้ประกาศผลการตัดสินเบื้องต้นในการเรียกเก็บภาษีคอบด์โดยให้เก็บภาษีคอบด์ในอัตราร้อยละ 1.6 ทั้งนี้เพราะสหรัฐอเมริกาถือว่าสินค้าข้าวไทยที่ส่งออกนั้นได้รับผลประโยชน์ และการช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ รวมแล้วเป็นร้อยละ 1.6 ของมูลค่า ซึ่งในข้อกล่าวหาที่สหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นการช่วยอุดหนุนการส่งออก ตามความหมายของกฎหมายการเก็บภาษีคอบด์ของสหรัฐอเมริกานั้นมีดังนี้

- ก) การซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน (Export Packing Credit)
- ข) กฎหมายส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion ACT)
- ค) โครงการรักษาเสถียรภาพของราคาข้าว (Price Support Stabilization Program)
- ง) โครงการปุ๋ย (Fertilizer Program)
- จ) โครงการงานข้าวของธนาคารเพื่อการเกษตร (Paddy Rice Mortgage Program)
- ฉ) โครงการเสริมรายได้ให้โรงสีสามารถกู้เงินในอัตราพิเศษเพื่อซื้อข้าวจากชาวนา (Supplementary Program to Implement

the Government's Rice Policy Preferential Financing to rice millehs)\*

1.2 กรณีสิ่งทอ ในกรณีของสินค้าสิ่งทอนี้ก็ได้มี สถาบันผู้ผลิตสิ่งทออเมริกัน (American Textile Manufacturers Institute) สหภาพกรรมกรอุตสาหกรรมเสื้อผ้าและสิ่งทอ (Amalgamated Clothing and Textile Workers Union) และสหภาพกรรมกรผู้ผลิตเสื้อผ้าสตรีระหว่างประเทศ ได้ร่วมกันยื่นฟ้องต่อกระทรวงพาณิชย์ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2527 ว่าสินค้าสิ่งทอของเขานั้นได้รับการช่วยเหลือในการส่งออกจากสหรัฐอเมริกา จึงควรเก็บภาษีตอบโต้ (CVD)\*\* โดยในข้อกล่าวหาที่ว่า ภาษีได้ให้การช่วยอุดหนุนการส่งออกสินค้าสิ่งทอนั้น มีดังต่อไปนี้

- ก) กฎหมายส่งเสริมการลงทุน
- ข) การให้บริการค่านิยมอุตสาหกรรม
- ค) การคืนภาษีอากรและการชดเชยภาษีอากร
- ง) การลดค่ากระแสไฟฟ้าเป็นพิเศษ
- จ) การซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน

แต่อย่างไรก็ตามสำหรับในกรณีสินค้าสิ่งทอนี้ โดยเฉพาะสิ่งทอประเภทผ้าฝ้ายและผ้าที่ส่งไปขายในสหรัฐอเมริกาของภาคเอกชน (1) นั้นได้มีการเจรจาขอทำ "ข้อตกลงระงับยับยั้งการดำเนิน การ" (Suspension Agreement) ซึ่งหมายความว่า โดยผลของการทำข้อตกลงนี้จะทำให้ กระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐอเมริกายุติการสอบสวนเกี่ยวกับการให้การช่วยอุดหนุนในการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอของประเทศไทยที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2527 \*\*\* และในข้อตกลง

---

\* รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก, ครั้งที่ 2/2529, วันที่ 3 เมษายน 2529, หน้า 1-2

\*\* การยื่นฟ้องในลักษณะนี้ได้เคยกระทำมาครั้งหนึ่งแล้วเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2521 ในครั้งนั้นสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย สมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณ์เครื่องนุ่งห่มไทย สมาคมผลิตภัณ์ใยสังเคราะห์ สมาคมอุตสาหกรรมทอผ้าไทย และสมาคมอุตสาหกรรมไหมไทย ได้ร่วมกันจ้าง นาย William Barringer ทนายความในสหรัฐอเมริกาให้แก้ไขข้อหาให้ และผลการพิจารณาในครั้งนี้รัฐบาลไทยก็พ้นข้อกล่าวหา

(1) กองส่งเสริมสินค้าออก "สรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการที่สหรัฐอเมริกาพิจารณาเรียกเก็บภาษีสินค้าสิ่งทอจากไทยเพิ่มขึ้น" กรมการค้าต่างประเทศ, กระทรวงพาณิชย์, ม.ป.ป., ม.ป.ท., หน้า 6

\*\*\* การลงนามในข้อตกลงนี้จะมีผลตามกฎหมายต่อเมื่อได้ประกาศการลงนามหาข้อตกลงนี้ใน "รัฐกิจจานุเบกษา" (Federal Register)

ระงับยับยั้งการดำเนินการ (Suspension Agreement) (2) ที่เขาได้ทำไว้เป็นการ ปฏิเสธการขอรับผลประโยชน์ต่าง ๆ และผูกพันที่จะดำเนินการตามที่ตกลงไว้ เช่น

1.2.1 ปล่อยค้ำขอ หรือรับสินเชื่อนในการส่งออกภายใต้การช่วยเหลือ จากธนาคารแห่งประเทศไทย (Export Packing Credit) ในอัตราพิเศษ แต่ทั้งนี้ผู้ส่งออกยังสามารถขอรับผลประโยชน์ในอัตราปกติได้

1.2.2 ปล่อยค้ำค่ากระแสไฟฟ้าเป็นพิเศษแก่สินค้าที่จะส่งจากประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกาทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม

1.2.3 ปล่อยค้ำขอหรือรับบัตรค้ำประกัน หรือส่วนลด หรือการยกเว้นภาษี ภายใต้กฎหมายที่ว่าด้วยการให้ารชดเชยในการส่งออกทางภาษีแก่สินค้าที่ผลิตในประเทศไทย ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมในส่วนที่มากกว่าอัตราภาษีขาเข้า และภาษีทางอ้อมที่รวมอยู่ใน ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ทำการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา

1.2.4 ปล่อยค้ำขอหรือรับการหักค่าใช้จ่ายสอง เท่าสำหรับค่าใช้จ่ายในการติดต่อตลาดต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการยื่นเสียภาษีเงินได้หรือรับสินเชื่อกับเงินตราพิเศษจากธนาคารแห่งประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกาภายใต้ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 40/2521 หรือฉบับต่อมาในภายหลัง

1.2.5 ผู้ผลิตและผู้ส่งออกจะต้องแจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรให้กระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ก่อนที่จะยื่นค้ำขอหรือรับผลประโยชน์ใด ๆ ซึ่ง เป็นหรืออาจจะเป็น การช่วยอุดหนุน ซึ่งอยู่ในข่ายอาจถูก เรียกเก็บภาษีตอบโต้ ในการส่งออกสินค้าสิ่งทอจากประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

1.2.6 ผู้ผลิตและผู้ส่งออกจะต้องแจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรให้กระทรวงพาณิชย์ทราบเป็นการล่วงหน้า ก่อนที่จะยื่นค้ำขอตั้งโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม หรือก่อนที่จะยื่นค้ำขอหรือรับสิทธิประโยชน์ภายใต้มาตรา 35 และ 36 แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนสำหรับการส่งออกโดยตรงหรือโดยอ้อมจากประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

แม้ว่าผู้แทนกลุ่มผลิตและผู้ส่งออกของสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจะได้ทำข้อตกลงระงับยับยั้งการดำเนินการ (Suspension Agreement) แล้ว รัฐบาลไทยก็ยังได้ให้ความมั่นใจว่าจะดำเนินการตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การปล่อยค้ำขอรับผลประโยชน์ในการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาจากโครงการส่งเสริมการส่งออกได้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริง (3)

1.3 กรณีท่อเหล็ก ในกรณีของสินค้าท่อเหล็ก (Welded carbon steel pipes and tubes) นี้ ผู้ผลิตสินค้าท่อเหล็กของสหรัฐอเมริกาคือ สมาชิกของ Committee on pipe and tube imports และสมาคมการค้าที่เกี่ยวข้องได้ยื่นฟ้องต่อกระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2528 ขอให้เรียกเก็บภาษีตอบโต้การ

(2) ตามความในมาตรา 734 ของ Trade and Tariff ACT of 1934 และรายละเอียดในเรื่องนี้ดูได้ในวิทยานิพนธ์นี้ บทที่ 2 หน้า 97 - 101

(3) เรื่องเดียวกัน, หน้า 7



อุดหนุนการส่งออก (Countervailing Duties) และภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (Antidumping Duties) กับสินค้าท่อเหล็กขนาดเล็ก (Welded carbon steel pipes and tubes) ที่ประเทศไทยส่งเข้าไปขายยังสหรัฐอเมริกา จนกระทั่งเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2528 กระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาได้ประกาศ คำสั่งสืบเบื้องต้น ในเรื่องของการอุดหนุนการส่งออกสินค้าท่อเหล็กของไทยว่า มีอัตราการทำให้อุดหนุนซึ่งสามารถเก็บภาษีตอบโต้ได้ร้อยละ 5.03 ของมูลค่าสินค้า (ad valorem) และในที่สุดเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2528 กระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาได้มี คำสั่งสืบขั้นสุดท้าย เกี่ยวกับกรณีการอุดหนุนการส่งออกท่อเหล็กของไทยว่า ผู้ส่งออกท่อเหล็กไทยได้รับการอุดหนุนหรือช่วยเหลือเพื่อการส่งออกจากรัฐบาลไทยเป็นจำนวนร้อยละ 1.09 ของมูลค่าสินค้า (ad valorem) โดยในข้อกล่าวหานี้ สหรัฐอเมริกาอ้างว่า สินค้าท่อเหล็กชนิดนี้ของไทยได้รับสิทธิประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- ก) การลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก
- ข) การลดตัวสัญญาใช้เงินจากการประกอบอุตสาหกรรม
- ค) การลดค่ากระแสไฟฟ้าเพื่อการส่งออก
- ง) การคืนภาษีเพื่อการส่งออก
- จ) สิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน\*

สำหรับกรณีสินค้าท่อเหล็กนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า สหรัฐอเมริกาได้ฟ้องร้องให้เรียกเก็บทั้งภาษีตอบโต้การช่วยอุดหนุน (Countervailing Duties) และ ภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (Antidumping Duties) ในสินค้าชนิดเดียวกัน กรณีการกระทำเช่นนี้นั้นตามบทบัญญัติของข้อตกลงเขตการค้าเสรี 6 อนุมาตรา 5 ได้บัญญัติห้ามมิให้ประเทศภาคีใช้ทั้งภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (Antidumping Duties) และภาษีตอบโต้การช่วยอุดหนุน (Countervailing Duties) ในขณะเดียวกันเพื่อตอบโต้การทุ่มตลาด หรือการทำให้อุดหนุนหรือช่วยเหลือเพื่อการส่งออกที่เกิดขึ้นในกรณีใดเพียงกรณีเดียว ซึ่งตามบทบัญญัติของข้อตกลงเขตการค้าเสรีนี้ไม่ห้ามการดำเนินการสอบสวนทั้งสองกรณีดังกล่าว แต่การเก็บภาษีจริง ๆ จะต้องเลือกเก็บเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

จากข้อกล่าวหาเพื่ออ้างเก็บภาษีตอบโต้ของสหรัฐอเมริกากับสินค้าไทยทั้ง 3 คือ ข้าว สิ่งทอ และท่อเหล็ก ซึ่งนำมาใช้เป็นกรณีศึกษา (case study) ในวิทยานิพนธ์นี้ ข้อควรพิจารณาเบื้องต้นก็คือ สหรัฐอเมริกาได้กล่าวอ้างบทบัญญัติหรือหลักกฎหมายในส่วนของกฎหมายไทยแต่ละฉบับที่สหรัฐอเมริกากล่าวอ้างว่าเป็นการช่วยอุดหนุนซึ่งสามารถเก็บภาษีตอบโต้ได้ ตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา ซึ่งแบ่งพิจารณาได้ดังนี้

---

\* กระทรวงการต่างประเทศ, หนังสือราชการที่ กค 0501/41832 "เรื่อง สหรัฐกล่าวหาว่าประเทศไทยทุ่มตลาดและอุดหนุนท่อเหล็ก", ฉบับลงวันที่ 10 มิถุนายน 2528, หน้า 2



ก) การซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน (Export Packing Credit) กรณีนี้สหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่า ประเทศไทยให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก (ในรูป Packing Credit) โดยธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการ โดยคิดอัตราซื้อลดตั๋วต่อจากธนาคารพาณิชย์ (rediscount) ในอัตราพิเศษที่ต่ำกว่าปกติ

ข) กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ในส่วนนี้สหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่า ประเทศไทยให้สิทธิประโยชน์ด้านการยกเว้นภาษีเงินได้ และยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรให้กับผู้ผลิตเพื่อส่งออก

ค) การลดค่ากระแสไฟฟ้าเป็นพิเศษ สหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่า ประเทศไทย ลดอัตรากระแสไฟฟ้าสำหรับสินค้าส่งออก โดยคิดจากจำนวนไฟฟ้าที่ใช้ทั้งหมดเฉลี่ยด้วยสินค้าที่ผลิตได้ทั้งหมด แล้วนำมาคิดเป็นต้นทุนและลดให้ร้อยละ 20 ต่อหน่วยของสินค้าที่ส่งออก

ง) การคืนภาษีอากรและการชดเชยภาษีอากร สหรัฐอเมริกา กล่าวหาว่า ประเทศไทยมีการชดเชย หรือคืนภาษีอากรแก่ผู้นำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ผลิตในการส่งออก โดยเฉพาะนม พ.ร.บ. ชดเชยภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก ซึ่งให้สิทธิในการขอรับเงินชดเชย ภาษีอากรที่รัฐบาลจะจ่ายให้ในรูปของบัตรภาษี และผู้ส่งออกสามารถนำไปชำระเป็นค่าอากรขาเข้าขาออก ภาษีเงินได้ เป็นต้น <4>

## 2. หลักกฎหมายไทยที่ให้การส่งเสริมการส่งออก

จากการที่สหรัฐอเมริกาได้กล่าวหาเพื่ออ้างเก็บภาษีคอบต้ากับสินค้าไทย โดยกล่าวอ้างบทบัญญัติหรือหลักกฎหมายไทยที่ให้การส่งเสริมออกบางฉบับ\* ว่าเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถเก็บภาษีคอบต้าได้ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกานั้น กรณีจึงจำเป็นต้องหาการศึกษาพิจารณาหลักกฎหมายไทยดังกล่าวที่ถูกกล่าวอ้างในการเก็บภาษีคอบต้าของสหรัฐอเมริกา โดยจะพิจารณาว่าหลักกฎหมายของประเทศไทยที่ส่งเสริมการส่งออกในปัจจุบันนี้มีหลักเกณฑ์ประการใด และจะ เป็นการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกที่สหรัฐอเมริกาสามารถเก็บภาษีคอบต้าได้หรือไม่

การนำบทบัญญัติหรือหลักกฎหมายไทยที่ให้การส่งเสริมการส่งออกซึ่งสหรัฐอเมริกาใช้กล่าวอ้าง เป็นประเด็นในการเก็บภาษีคอบต้าในวิทยานิพนธ์นี้จะนำมาศึกษาพิจารณาเฉพาะในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์พิเศษซึ่งให้กับผู้ส่งออกเท่านั้น เพื่อที่จะได้ทราบว่าลักษณะของการให้การช่วยเหลือ เช่นนี้จะ เป็นการช่วยอุดหนุนต่อการส่งออกที่สหรัฐอเมริกาสามารถ

<4> กองนโยบายการพาณิชย์, "ข้อมูลเกี่ยวกับ CVD", กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, กระทรวงพาณิชย์, ม.ป.ท., ม.ท.ท., หน้า 1-5

\* รายละเอียดของหลักกฎหมายที่ส่งเสริมการส่งออกของประเทศไทยที่สหรัฐอเมริกาอ้างเก็บภาษีคอบต้า, คว้าในวิทยานิพนธ์นี้ หน้า 108 - 111

เก็บภาษีคอขวด (CVD) ได้หรือไม่ โดยจะไม่นำรายละเอียดซึ่งเป็นวิธีการขอรับสิทธิประโยชน์ตามบทบัญญัติในกฎหมายนั้นมากล่าว เพราะไม่เช่นนั้นที่สหรัฐอเมริกาใช้อ้างเป็นเหตุในการเก็บภาษีคอขวด (CVD)

## 2.1 ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก พ.ศ. 2528 (Export Packing Credit)

หลักเกณฑ์ในการขอรับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยกรณีนี้เป็นเรื่องที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่การส่งออก โดยผ่านทางธนาคารพาณิชย์ (๕) ทั้งนี้ตามบทบัญญัติในมาตรา 3 แห่งระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินข้อ 3 ที่บัญญัติว่า "ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อจากธนาคารพาณิชย์ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ ...." ดังนั้นถ้าพ่อค้าผู้ส่งออกรายใดประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้จะต้องติดต่อกับธนาคารพาณิชย์ โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินของตนให้กับธนาคารพาณิชย์ ต่อจากนั้นธนาคารพาณิชย์จะเป็นผู้ติดต่อยกเลิกตั๋วสัญญาใช้เงินนี้ให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง\* เมื่อเป็นเช่นนี้รายละเอียดส่วนมากในระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ จึงเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารพาณิชย์ ส่วนบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องระหว่างธนาคารพาณิชย์กับพ่อค้าผู้ส่งออกนั้นจะเป็นเงื่อนไขของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติกับพ่อค้าผู้ส่งออกให้ถูกต้องตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ก่อน จากนั้นธนาคารพาณิชย์จึงจะสามารถนำตั๋วสัญญาใช้เงินนี้มาขายลดต่อให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยได้\*\*

(๕) พิเศษ เสกเสถียร "การเงินเพื่อสนับสนุนการส่งออก" วารสารกฎหมาย ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2529, หน้า 213

\* ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินฯ นี้ ผู้ส่งออกจะติดต่อยกเลิกตั๋วสัญญาใช้เงินให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยโดยตรงไม่ได้ เพราะบทบัญญัติตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยนี้มีหลักเกณฑ์ที่ให้อำนาจไว้

\*\* กรณีนี้ผู้ส่งออกกับธนาคารพาณิชย์สามารถตกลงกันเป็นอย่างอื่น แม้จะไม่ต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบนี้ได้ แต่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะไม่รับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่ผิดระเบียบนี้

## 2.1 ก) เงื่อนไขในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน

บทบัญญัติของธนาคารแห่งประเทศไทยที่จะรับช่วงซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินต่อจากธนาคารพาณิชย์นั้นได้กำหนดไว้ในระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก พ.ศ. 2528 ข้อ 3 ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

### ข้อ 3 (1) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินตามแบบ"

กรณีนี้เป็นบทบัญญัติ เรื่องรูปแบบของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดรูปแบบไว้จึงไม่ค่อยมีปัญหา

### ข้อ 3 (2) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้"

กรณีนี้เป็นเรื่องที่น่าจะมีความสำคัญในตัวพ่อค้าผู้ส่งออกสินค้าว่าต้องเป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงจะยอมรับช่วงซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นต่อจากธนาคารพาณิชย์ ส่วนการพิจารณาว่าพ่อค้าผู้ส่งออกรายใดจะเป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้หรือนั้น เป็นหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้พิจารณา โดยธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะขายตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการขออนุมัติ เพื่อให้พ่อค้าผู้ส่งออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้ก่อน ทั้งนี้ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อ 6 (3) เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาเห็น เป็นการสมควรก็จะอนุมัติให้พ่อค้าผู้ส่งออกนั้นเป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้ต่อไป หลังจากพ่อค้าผู้ส่งออก เป็นผู้ที่พึง เชื่อถือได้ของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงจะยอมรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยพ่อค้าผู้ส่งออกรายนั้นผ่านธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นหากพ่อค้าผู้ส่งออกรายใดที่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่อนุมัติให้เป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้ ผู้ส่งออกรายนั้นก็ไม่มีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนวิธีการพิจารณาของธนาคารแห่งประเทศไทยว่าผู้ส่งออกรายใดจะเป็นผู้ส่งออกที่พึง เชื่อถือได้หรือนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะพิจารณาคูจาก ประวัติการค้าดำเนินงาน ฐานะการเงินของบริษัท สถิติการส่งออก 3 ปีล่าสุด การขาดทุนในระยะ 3 ปีล่าสุด ทั้งนี้โดยหาผู้ส่งออกและธนาคารพาณิชย์ เป็นผู้ให้รายละเอียดและรับรองความถูกต้อง เป็นจริง เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาต่อไป

ข้อ 3 (3) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการส่งสินค้าออกอันสุจริต และออกตามเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. เลตเตอร์ออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ที่เปิดมาจากต่างประเทศเป็นคำสั่ง

ข. สัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้าที่ได้รับจากผู้ส่งซื้อสินค้าต่างประเทศ

ค. คำแลกเงินที่กำหนดเวลาชำระเงิน (Usance export bill) อันเกิดจากการส่งสินค้าออกซึ่งสินค้าประเภทที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะ



แจ้งให้ทราบ ทั้งนี้ต้องมีใบคำแลก เงินที่ธนาคารพาณิชย์ซื้อไว้เพื่อส่งไปเรียกเก็บเงินจากต่างประเทศ

ง. ใบรับของคลังสินค้าและประหวานสินค้า หรือใบรับงานสินค้าของธนาคารพาณิชย์ตามแบบที่แนบ อันเป็นหลักฐานแสดงว่าสินค้าที่จะส่งออก เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าหรือสถานที่เก็บรักษาสินค้าที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความเชื่อถือและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว หรือ

จ. เลสเตอร์ออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ที่เปิดมาจากต่างประเทศเป็นคำสินค้า หลังจากได้มีการขายตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกตามเอกสารประกอบตั๋วสัญญาใช้เงินตาม ง. และได้มีการชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นแล้ว

เอกสารตาม ก.ข.ค. และ จ. ต้องระบุค่าสินค้าหรือจำนวนเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ"

ในกรณีข้อนี้เป็นการบังคับว่า ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จะรับซื้อนั้นต้อง เกิดจากการประกอบกิจการส่งออกอันสุจริต ความหมายของคำว่า "สินค้า" ตามระเบียบนี้ ข้อ 2. ได้กำหนดไว้ว่า "สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรให้ความอนุเคราะห์" แสดงว่าสินค้าที่จะส่งออกนี้ต้องมีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยเท่านั้น จึงจะได้รับความอนุเคราะห์ตามระเบียบนี้ และยังคง เป็นการส่งออกสินค้าที่สุจริตด้วย ส่วนเงื่อนไขต่อมาก็คือ ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ผู้ส่งออกได้ออกนั้นต้อง เป็นการออกตามเอกสารดังต่อไปนี้ คือ

ก. "เลสเตอร์ออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ที่เปิดมาจากต่างประเทศเป็นคำสินค้า"

ในกรณีของข้อ ก. นี้ก็คือ กรณีที่พ่อค้าผู้ส่งออกคนไทยได้รับคำสั่งซื้อสินค้าจากผู้ซื้อในต่างประเทศ (Letter of Credit หรือ L/C) ชนิดเพิกถอนไม่ได้เป็นคำสินค้าซึ่งต้องระบุค่าสินค้าหรือจำนวนเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ (ตามข้อ 3 วรรคสองของระเบียบนี้) เมื่อพ่อค้าผู้ส่งออกคนไทยได้รับ L/C ดังกล่าวก็จะนำ L/C นี้มาติดต่อกับเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพ่อค้าผู้ส่งออกได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้กับธนาคารพาณิชย์นั้นไว้ แล้วธนาคารพาณิชย์ก็ติดต่อกับธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อขายตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นต่ออีกชั้นตอนหนึ่ง แต่ให้สังเกตอีกประการหนึ่งคืออัน "ปัจจุบันนี้ Letter of Credit หรือ L/C นี้มีฐานะทางกฎหมายเป็นสัญญาที่คู่กรณีตกลงกันเองชนิดหนึ่ง แม้กฎหมายรับรองไว้เฉพาะ" (๘)

ข. "สัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้าที่ได้รับจากผู้สั่งซื้อสินค้าในต่างประเทศ"

กรณีข้อ ข. นี้ก็คล้ายกับที่บัญญัติไว้ในข้อ ก. กล่าวคือ เมื่อพ่อค้าผู้ส่งออกในไทยได้รับสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้าจากผู้สั่งซื้อสินค้าในต่างประเทศ ซึ่งต้องระบุค่าสินค้าหรือจำนวนเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ (ตามข้อ 3 วรรคสองของระเบียบนี้) จากนั้นพ่อค้าผู้ส่งออกก็จะนำสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้านี้มาติดต่อขอกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ โดยพ่อค้าผู้ส่งออกได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินนี้ให้กับธนาคารพาณิชย์นั้นไว้แล้ว จากนั้นธนาคารพาณิชย์จะติดต่อขายตั๋วสัญญาใช้เงินนี้ให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยต่ออีกชั้นตอนหนึ่ง

ค. "ตั๋วแลกเงินที่มีกำหนดเวลาชำระเงิน (Usance export bill) อันเกิดจากการส่งสินค้าออกซึ่งสินค้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแจ้งให้ทราบทั้งนี้ต้องมีตั๋วแลกเงินที่ธนาคารพาณิชย์ซื้อไว้เพื่อส่งไปเรียกเก็บเงินต่างประเทศ"

สำหรับกรณีนี้หมายความว่าพ่อค้าผู้ส่งออกได้รับตั๋วแลกเงินที่มีกำหนดเวลาชำระเงินจากต่างประเทศหลังจากที่ได้ส่งสินค้าไปให้แล้ว ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะยอมรับซื้อตั๋วแลกเงินดังกล่าวก็เพื่อให้ความสนับสนุนทางการเงินในช่วงที่พ่อค้าผู้ส่งออกรอการเรียกเก็บเงินจากต่างประเทศ แต่จะไม่ยอมรับซื้อตั๋วแลกเงินดังกล่าว ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับซื้อตั๋วแลกเงินนั้นไว้ เพื่อส่งไปเรียกเก็บเงินจากต่างประเทศ

ง. "ใบรับของคลังสินค้าและประหวานสินค้า หรือใบรับงานาสินค้าของธนาคารพาณิชย์ตามแบบที่แนบ อันเป็นหลักฐานแสดงว่าสินค้าที่จะส่งออก เก็บรักษาไว้ในคลังสินค้า หรือสถานที่เก็บรักษาสินค้าที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความเชื่อถือ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว"

ในกรณีนี้เป็นกรณีที่พ่อค้าผู้ส่งออกนั้นยังไม่ได้ส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ เพียงแต่ได้เตรียมสินค้าที่จะส่งออกนั้นแล้ว โดยพ่อค้าผู้ที่จะส่งสินค้าออกได้นำสินค้านั้นเก็บไว้ในคลังสินค้า หรือสถานที่เก็บรักษาสินค้าที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความเชื่อถือ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว จากนั้นพ่อค้าผู้ส่งออกก็

ได้ติดต่อกับธนาคารพาณิชย์ โดยนำใบรับของคลังสินค้าและประหวนสินค้ามาติดต่อกับธนาคารพาณิชย์\* หรือผู้ส่งออกอาจจะติดต่อกับธนาคารพาณิชย์โดยตรงจากนั้นธนาคารพาณิชย์จะได้ออกใบรับงานสินค้าให้ เมื่อติดต่อกับธนาคารพาณิชย์ก็จะให้ผู้ส่งออกนั้นออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ เพื่อที่ธนาคารพาณิชย์จะได้นำตั๋วสัญญาใช้เงินในกรณีนี้ไปขายต่อให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยต่อไป

จ. "เลข เคอร์ออฟเครดิตชนิด พิภพอนำมาได้ที่  
เปิดมาจากต่างประเทศเป็นค่าสินค้าหลังจากได้มีการขายตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกตามเอกสาร  
ประกอบตั๋วสัญญาใช้เงินตาม ง. และได้มีการชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นแล้ว"

สำหรับกรณีนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อพ่อ  
ค้าผู้ส่งออกได้ทำการงานสินค้า หรือใบรับของคลังสินค้าและประหวนสินค้า ให้กับธนาคาร  
พาณิชย์แล้วในกรณีข้อ ง. จากนั้นพ่อค้าผู้ส่งออกนั้นก็ได้รับใบสั่งซื้อ (Letter of Credit  
หรือ L/C) ชนิดพิภพอนำมาได้ที่ออกมาจากต่างประเทศเป็นค่าสินค้า โดยต้องระบุว่าสินค้าหรือ  
จำนวนเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ (ตามข้อ 3 วรรคสอง ของระเบียบนี้)

ข้อ 3. (4) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออก เป็นเงินบาท และจำนวน  
เงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินนั้น เมื่อรวมกับจำนวนเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับวันที่ออกตาม  
เอกสารอันมีความเกี่ยวเนื่องกับสินค้าจำนวนเดียวกันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อไว้  
(ถ้ามี) ต้องไม่เกินอัตราที่ระบุไว้ในข้อ 5 และต้องไม่เกินจำนวนที่ธนาคารพาณิชย์ได้จำหน่ายให้  
แก่ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินนั้น"

เงื่อนไขของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย  
จะรับซื้อไว้ต่อมาก็คือ ต้อง เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับอื่นที่ออกตามเอกสารอันมีความเกี่ยว  
เนื่องกับสินค้าจำนวนเดียวกันกับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อไว้ (ในกรณีที่มี) ต้องไม่เกิน  
อัตราที่ระบุไว้ในข้อ 5 ซึ่งตามข้อ 5 นั้นระบุไว้ดังนี้

\* ใบรับของคลังสินค้าและประหวนสินค้านี้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและ  
พาณิชย์มาตรา 775 ถึง 796 ซึ่งได้บัญญัติไว้โดยมีหลักสำคัญ ๆ ดังนี้คือ

สำหรับ ใบรับของคลังสินค้านั้น ย่อมให้สิทธิแก่ผู้ฝากที่จะสลักหลังโอน  
กรรมสิทธิ์ในสินค้าไปเป็นของผู้อื่นได้ (ป.พ.พ. มาตรา 776)

ส่วน ประหวนสินค้านั้น ย่อมให้สิทธิแก่ผู้ฝากที่จะสลักหลังงานา  
สินค้าซึ่งได้จดทะเบียนประหวนสินค้า โดยไม่ต้องส่งมอบสินค้านั้นแก่ผู้รับสลักหลัง (ป.พ.พ.  
มาตรา 777) หากผู้ฝากประสงค์จะงานาสินค้า ต้องแยกประหวนออกเสียจากใบรับของคลัง  
สินค้าและส่งมอบประหวนนั้นให้แก่ผู้รับสลักหลัง (ป.พ.พ. มาตรา 777 วรรคสอง)

เมื่อมีการสลักหลังประหวนสินค้านั้นแก่ผู้รับงานาที่จะต้องสลักหลังลงนาม  
รับของคลังสินค้าด้วย มิฉะนั้นจะยก เป็นข้อต่อสู้ผู้ซื้อสินค้านั้นต่อไปไม่ได้ (ป.พ.พ. มาตรา  
780) จากนั้นผู้รับสลักหลังก็จะต้องมีจดหมายแจ้งว่าตนขายคลังสินค้านั้นแก่ผู้รับงานานั้น เพื่อให้  
จดลงในต้นขั้ว มิฉะนั้นจะยก เป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ทั้งหลายของผู้ฝากไม่ได้ (ป.พ.พ. มาตรา 782)



- (1) ร้อยละ 90 ของจำนวนตามตัวเลขเงิน [กรณีตามข้อ 3.(3) ค]
- (2) ร้อยละ 80 ของจำนวนเงินตามเลขเคอร์ออฟเครดิต  
[กรณีตามข้อ 3.(3) ก]
- (3) ร้อยละ 70 ของจำนวนเงินตามสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้า  
[กรณีตามข้อ 3.(3) ข]
- (4) ร้อยละ 60 ของมูลค่าที่ธนาคารพาณิชย์ประเมินตามใบรับของคลังสินค้า  
และประหวนสินค้า หรือใบรับงานาสินค้าของธนาคารพาณิชย์อันเป็น  
เอกสารตามข้อ 3.(3) ง. ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์จะประเมินมูลค่าสูง  
กว่าราคาตลาดของสินค้านั้นไม่ได้ [ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย  
ว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก (ฉบับที่ 2)  
พ.ศ. 2529]
- (5) ร้อยละ 80 ของจำนวนเงินตามเลขเคอร์ออฟเครดิต สำหรับตั๋วสัญญา  
ใช้เงินที่ออกตามข้อ 3.(3) จ. แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 80 ของมูลค่า  
สินค้า โดยคำนวณจากราคาค่อหน่วยในเลขเคอร์ออฟเครดิตกับปริมาณ  
สินค้าคงเหลือในใบรับของคลังสินค้า และประหวนสินค้า หรือใบรับ  
งานาสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ที่ประกอบรายการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน

การคำนวณเงินตราต่างประเทศเทียบเป็นเงินบาท ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตาม  
ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ  
เกี่ยวกับการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออก ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ออกตั๋วสัญญา  
ใช้เงิน แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดก็ตามจำนวนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยที่จะรับ  
ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินนี้ต้องไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ได้จ่ายให้แก่ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้  
เงินนั้น

ข้อ 3 (5) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่ถึงกำหนดค่าใช้เงินไม่เกินวันที่ผู้ออก  
ตั๋วสัญญาใช้เงินจะได้รับชำระค่าสินค้าแต่ต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย  
รับซื้อ และต้องไม่เกิน

- ก. วันสิ้นสุด (Expiry date) ตามเอกสารที่ระบุ  
ใน (3) ก. หรือ (3) จ.
- ข. 10 วัน นับแต่วันสุดท้ายที่ต้องส่งสินค้าออกตาม  
เอกสารที่ระบุใน (3) ข.
- ค. 10 วัน นับแต่วันถึงกำหนดค่าใช้เงินตามเอกสารที่  
ระบุใน (3) ค. หรือ
- ง. กำหนดเวลาตามเอกสารที่ระบุไว้ใน (3) ง.

มาตรการที่เป็นการขายตั๋วสัญญาใช้เงินหลายฉบับที่ออกตามเอกสารอันมีความเกี่ยวเนื่องกับสินค้าจำนวนเดียวกันและธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินเหล่านั้นไว้แล้ว วันถึงกำหนดการใช้เงินในตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้ายต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับแรก"

สำหรับกรณีของข้อ 3(5) นี้เป็นเรื่องการนับวันครบกำหนดการชำระเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งเป็นปัญหากระหว่างธนาคารพาณิชย์กับธนาคารแห่งประเทศไทยที่จะตรวจสอบกันเอง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับพ่อค้าผู้ส่งออก

ข้อ 3 (6) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อและชำระเงินแล้ว เพิ่มจำนวนเงินในตั๋วสัญญาใช้เงิน"

กรณีนี้ก็ เป็นเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยวางไว้เพื่อบังคับธนาคารพาณิชย์ ในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นต่อจากธนาคารพาณิชย์ โดยถือว่าการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารพาณิชย์ต้องซื้อไว้เต็มจำนวนและชำระเงินแล้ว เพิ่มจำนวนเงินในตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยจะซื้อไว้บางส่วนหรือชำระเงินบางส่วนไม่ได้

ข้อ 3 (7) "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด"

กรณีของข้อ 3 (7) นี้เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด ในกรณีที่จะพิจารณาว่า การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้เป็นการช่วยเหลือทุน (subsidy) หรือไม่ เพราะหากว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยในการที่จะรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกเกินอัตราที่กำหนดไว้ ก็อาจถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยเหลือทุน แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินเกิดจากการส่งออกมีอัตราที่เท่ากับอัตราดอกเบี้ยในการที่จะรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการผลิตอุตสาหกรรมภายในประเทศ เช่นนี้ก็นับถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยเหลือทุน (subsidy) ซึ่งจะได้นำมาพิจารณาวิเคราะห์ศึกษาให้เห็นต่อไปนี้

สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออก \* มีอัตราดังนี้คือ

1. ตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกซึ่งสินค้าที่ปรากฏในบัญชีที่ 1 และบัญชีที่ 2 ของบัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 40/2521 เรื่องการให้การส่งเสริมบริษัทการค้าระหว่างประเทศ ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2521

\* ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกในปัจจุบัน (พ.ศ. 2531) ใช้ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องอัตราดอกเบี้ยนี้ ฉบับลงวันที่ 26 มีนาคม 2529 ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2529 เป็นต้นไป

และที่แก้ไข เพิ่มเติมที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อจากธนาคารพาณิชย์ตามระเบียบข้างต้น ต้องเป็นคำสั่งฎาใช้เงินที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บดอกเบี้ย จากจำนวนเงินตามคำสั่งฎาใช้เงินที่รับซื้อไว้ตามวรรคหนึ่งในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี

2. คำสั่งฎาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกซึ่งสินค้าอื่น นอกจากที่กล่าวาน 1. ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อจากธนาคารพาณิชย์ตามระเบียบข้างต้น ต้องเป็นคำสั่งฎาใช้เงินที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บดอกเบี้ย จากจำนวนตามคำสั่งฎาใช้เงินที่รับซื้อไว้ตามวรรคหนึ่งในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี

จากประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้จะเห็นได้ว่ามีอยู่ 2 ข้อ ซึ่งจะขอนามอธิบายเฉพาะในข้อ 1. เท่านั้น \* ซึ่งตามอัตราในข้อ 1. นี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่พ่อค้าผู้ส่งออกจะต้องเสียตามคำสั่งฎาใช้เงินที่ออกให้กับธนาคารพาณิชย์ ในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนเมื่อธนาคารพาณิชย์ค้ำคำสั่งฎาใช้เงินนั้นมาขายต่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ก็จะคิดอัตราดอกเบี้ยตามคำสั่งฎาใช้เงินกับธนาคารพาณิชย์ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี ในประเด็นนี้ อาจสรุปได้ว่าน่าจะเป็นพ่อค้าผู้ส่งออกในสินค้าชนิดใดก็ตามหากต้องการที่จะให้คำสั่งฎาใช้เงินของตนซึ่งได้ออกให้กับธนาคารพาณิชย์ หากการขายคำสั่งฎาใช้เงินต่อให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ก็จะต้องเสียดอกเบี้ยตามคำสั่งฎาใช้เงินที่ออกนั้น ในอัตราไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปีเท่ากันหมดค้ำว่าจะ เป็นพ่อค้าผู้ส่งออกในสินค้าตามอัตราดอกเบี้ยข้อ 1 หรือ ข้อ 2 ก็ตาม

แต่เนื่องจากสินค้าสิ่งทอของไทยซึ่งถูกสหรัฐ

อเมริกาอ้าง ภัยคุกคามต่อ\*\* และรัฐบาลไทยยังได้ให้ค้ำมั่นว่าจะปฏิบัติตาม "ข้อตกลงระงับยับยั้งการค้าเป็นการ" (Suspension Agreement) สำหรับสินค้าสิ่งทอที่จะส่งไปสหรัฐ

\* เหตุที่เลือกมาเฉพาะข้อ 1. มาอธิบายก็เพราะว่า สินค้าส่งออกที่ปรากฏในบัญชีที่ 1. และบัญชีที่ 2. ของบัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 40/2521 นั้น ครอบคลุมสินค้าส่งออกที่สำคัญ ๆ เกือบทุกชนิด อีกทั้งยังครอบคลุมสินค้าที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษามี ข้าว, สิ่งทอ และท่อเหล็ก ค้ำย

ส่วนอัตราในข้อ 2 นั้นไม่ค่อยมีสินค้าส่งออกมากนัก เพราะเหตุนี้เอง ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงคิดดอกเบี้ยตามคำสั่งฎาใช้เงินที่จะรับซื้อจากธนาคารพาณิชย์ในอัตราที่ต่ำกว่าในข้อ 1. คือ ในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราในข้อ 1. ร้อยละ 1 ภัยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ต้องเสียให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้นที่ต่ำกว่า ส่วนอัตราดอกเบี้ยที่พ่อค้าผู้ส่งออกจะต้องเสียก็คือ อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปีเท่ากับอัตราดอกเบี้ยในข้อ 1.

\*\* ตามรายละเอียดของการร้องเรียนกับภาคีคอบรตส์สินค้าสิ่งทอไทย จากสหรัฐ อเมริกาในวิทยานิพนธ์นี้ หน้า 109 - 110



อเมริกาว่าจะไม่รับสิทธิประโยชน์ ซึ่งให้เป็นกรณีพิเศษของธนาคารแห่งประเทศไทย ในเรื่อง การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อในอัตราพิเศษ แต่ก็ไม่นับค้ำสิทธิที่จะให้ผู้ส่งออกสิ่งทอเข้าชายฝั่งตั๋วสัญญาใช้เงินให้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ในอัตราปกติ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้มีหนังสือที่ ธท.นช. (ว) 1524/2529 เรื่อง การรับซื้อตั๋วสัญญาที่เกิดจากการส่งออกสินค้าสิ่งทอไปสหรัฐอเมริกา โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกสินค้าสิ่งทอไปสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2529 เป็นต้นไป (ตามข้อ 10 ของหนังสือ ธท.นช. (ว) 1524/2529 นี้) ซึ่งตามหนังสือ ธท.นช. (ว) 1524/2529 นี้ ข้อ 1. ก็ให้ถือว่า "ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกสินค้าสิ่งทอไปสหรัฐอเมริกา โดยอนุกรมตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออก พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม" ดังนั้นโดยหลักการและหลักเกณฑ์แล้ว วิธีการกับเงื่อนไขของการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกสินค้าสิ่งทอไปสหรัฐอเมริกาก็เหมือนกับสินค้าส่งออกอื่น ๆ ความปกติ แต่สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ อัตราดอกเบี้ยของตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกสินค้าสิ่งทอไปสหรัฐอเมริกานั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ส่งออกจะต้องเสียให้กับธนาคารพาณิชย์ตาม ข้อ 3 ของหนังสือ ธท.นช. (ว) 1524/2529 นี้ว่า "เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 13.0 ต่อปีที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อไว้ และธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บดอกเบี้ยไม่เกินอัตราที่กล่าวในวันที่ยื่นตั๋วสัญญาใช้เงินถึงกำหนดชำระเงินหรือวันที่มีการชำระหนี้ โดยให้มีการเรียกหรือรับผลประโยชน์อื่นใดเพิ่ม" จากอัตราดอกเบี้ยนี้ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 13.0 เปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออกซึ่งกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 7 จะเห็นได้ว่าเป็นอัตราที่แตกต่างกันถึงร้อยละ 6 ซึ่งเห็นได้ชัดว่า สินค้าส่งออกสิ่งทอเข้าชายฝั่งสหรัฐอเมริกา นั้นถูกบีบบังคับทางข้อตกลงไว้มาก

อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการภายในประเทศ

ในส่วนนี้จะได้พิจารณาถึง อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ใน "ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2528" โดยตามระเบียบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมเป็นไปโดยกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้ตามระเบียบนี้มีไว้ก็เพื่อที่จะเป็นการอนุเคราะห์ให้ผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศ\* เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่ให้การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกโดยเฉพาะ กับอัตราดอกเบี้ยที่ให้การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน ในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยจะพิจารณาว่าเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งถือได้ว่าอัตราดอกเบี้ยนี้เป็นประเด็นสำคัญต่อการพิจารณาว่า การช่วยเหลือตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินนี้จะเป็นการช่วยเหลือทุนที่สหรัฐอเมริกาเก็บภาษีศุลกากรได้หรือไม่ เพราะถ้าหากอัตราดอกเบี้ยทั้งสองกรณีนี้ต่างกันเป็นสองอัตรา (double rate) โดยกรณีที่มีการส่งออก

- 
- \* ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ข้อ 5 บัญญัติว่า "ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความอนุเคราะห์แก่กิจการอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้
- (1) อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบอันเป็นผลผลิตการเกษตรที่กำเนิดในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น
  - (2) อุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้ส่งสินค้าที่ตนผลิตไปจำหน่ายต่างประเทศ มีค่าต่ำกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าการขายสินค้าทั้งสิ้น
  - (3) อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบกำเนิดในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น
  - (4) อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต
  - (5) อุตสาหกรรมที่ช่วยพัฒนาท้องถิ่น
  - (6) อุตสาหกรรมที่มีค่าวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในประเทศ รวมกันเป็นมูลค่ามีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 ของต้นทุนรวม หรืออุตสาหกรรมที่รับจ้างทำการผลิตเพื่อการส่งออก หรืออุตสาหกรรมประกอบขึ้นส่วนที่ใช้วัตถุดิบกำเนิดในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น

ได้สิทธิประโยชน์ในอัตราที่ต่ำกว่า เช่นนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถเก็บภาษีคอบร้าได้ (7) ตามหลักเกณฑ์ของสหรัฐอเมริกา เรื่องหลักการช่วยเหลือให้เป็นการทั่วไป (General availability)\*

ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม นั้น ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อตามระเบียบที่กล่าวข้างต้นต้องเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำนวนเงินในตั๋วสัญญาใช้เงินที่รับซื้อไว้ ณ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี \*\* ซึ่งตามอัตราดอกเบี้ยนี้ จะเห็นได้ว่าตั๋วพ้อค่านั้นจะต้องเสียดอกเบี้ยในตั๋วสัญญาใช้เงินที่ได้ออกให้กับธนาคารพาณิชย์ในอัตราไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนธนาคารพาณิชย์เมื่อได้นำตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นมาขายต่อให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะเสียดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี

ในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งที่เกิดจากการส่งออก และเกิดจากการประกอบอุตสาหกรรมภายในประเทศนี้ เมื่อได้พิจารณาเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยที่พ้อค้ำจะต้องเสียแล้วจะเห็นได้ว่า มีอัตราที่เท่ากัน น่าจะเป็นพ้อค้ำผู้ส่งออกหรือพ้อค้ำผู้ประกอบอุตสาหกรรมในประเทศ โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี จึงถือได้ว่าไม่มีส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในการนี้ ดังนั้นการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้จึงน่าจะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถเก็บภาษีคอบร้าได้ เพราะเป็นการช่วยเหลือได้ให้เป็นการทั่วไป (General availability) โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นการส่งออก หรือการประกอบอุตสาหกรรมภายในประเทศ เมื่อขอรับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ต้องเสียอัตราดอกเบี้ยเหมือนกัน

(7) สุรเกียรติ์ เสถียรไทย "กฎหมายและปัญหาที่เกี่ยวกับการส่งออก" วารสารกฎหมาย, ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 2529, หน้า 193

\* รายละเอียดของเรื่อง "หลักการช่วยเหลือให้เป็นการทั่วไป" (General availability) ฎีกาในวิทยานพนธ์นี้, หน้า 53-60

\*\* ประกาศนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2529 เป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง



แต่ประเด็นของปัญหาที่องค์พิจารณานส่วนการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ มิได้ยุติเพียงที่กล่าวไป เพราะในการอ้างเก็บภาษีคอบด้ของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสินค้าสิ่งทอของเขานั้น สหรัฐอเมริกาได้พิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อไว้ ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ เปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยทางธุรกิจทั่ว ๆ ไป (Bench mark) \* ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว อัตราดอกเบี้ยของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อไว้มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนอัตราดอกเบี้ย Bench mark ในขณะนั้นมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 13 ต่อปี (ต่างกันอยู่ถึงร้อยละ 6) ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงอ้างเก็บภาษีคอบด้กับสินค้าสิ่งทอไทยที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางสินเชื่อเพื่อการส่งออก ตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ ซึ่งในประเด็นนี้ประเทศไทยน่าจะแก้ข้อกล่าวหาด้วยการอ้างหลักเกณฑ์ของสหรัฐอเมริกา เรื่อง "หลักการช่วยเหลือที่ให้การทั่วไพบ" (General availability) ด้วยเหตุผลที่ว่าอัตราดอกเบี้ยของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อไว้ทั้งเพื่อการส่งออก และการประกอบกิจการภายในประเทศนั้น มีอัตราดอกเบี้ยที่เท่ากันคือร้อยละ 7 ต่อปี และมีอัตราสองอัตราตามที่สหรัฐอเมริกาเข้าใจ ดังนั้นจึงเป็นการช่วยเหลือที่ให้การทั่วไพบซึ่งสหรัฐอเมริกาน่าจะสามารถเก็บภาษีคอบด้ได้

แต่อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญที่ไทยต้องพิจารณานการที่จะแก้ข้อกล่าวหาด้วยการอ้างหลักการช่วยเหลือที่ให้การทั่วไพบ (General availability) ก็คือ เงื่อนไขที่

---

\* "อัตราดอกเบี้ยทางธุรกิจทั่ว ๆ ไป" หรือ ที่เรียกว่า "Bench Mark" นี้เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ซึ่งประสงค์จะกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์จะต้องเสียตามปกติทางการค้าทั่วไพบ และอัตราดอกเบี้ยทางธุรกิจทั่ว ๆ ไป หรือ Bench Mark นี้จะมีการเปลี่ยนแปลงไปทุก ๆ หกเดือน ซึ่งในขณะที่สินค้าสิ่งทอไทยดังกล่าวถูกเก็บภาษีคอบด้นั้น อัตราดอกเบี้ย Bench Mark คือร้อยละ 13 ต่อปี ดังนั้นจะเห็นว่าเมื่อไทยยอมหาข้อตกลงระงับยับยั้งการค้าเนินการ (Suspension Agreement) ในส่วนที่จะไม่ยื่นคำขอหรือรับสินเชื่อเพื่อการส่งออกภายใต้การช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทยในอัตราพิเศษ โดยผู้ส่งออกสามารถขอรับผลประโยชน์ได้ในอัตราปกติ อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ส่งออกสามารถรับได้ในอัตราปกติขณะนั้นจึงเป็นร้อยละ 13 ต่อปี , (สัมภาษณ์จาก คุณอรุณศักดิ์ เรื่องวีรยุทธ, เจ้าหน้าที่ฝ่ายเงินฝากและพันธบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย, เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2531)

ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องพิจารณาอนุญาตให้ความอนุเคราะห์แก่กิจการภายในประเทศ \* ซึ่งบัญญัติไว้ในข้อ 5 ของระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกิจการอุตสาหกรรมที่บัญญัติว่า "ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความอนุเคราะห์แก่กิจการอุตสาหกรรมดังต่อไปนี้

- (1) อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบอันเป็นผลผลิตการเกษตรที่ทำเนิคนในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น
- (2) อุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบการ เป็นผู้ส่งสินค้าที่ตนผลิตไปจำหน่ายต่างประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าการขายสินค้าทั้งสิ้น
- (3) อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบทำเนิคนในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น
- (4) อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต
- (5) อุตสาหกรรมที่ช่วยพัฒนาท้องถิ่น
- (6) อุตสาหกรรมที่มีค่าวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในประเทศรวมกันเป็นมูลค่ามีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 ของต้นทุนรวม หรืออุตสาหกรรมที่รับจ้างทำการผลิตเพื่อการส่งออก หรืออุตสาหกรรมประกอบขึ้นส่วนที่ใช้วัตถุดิบทำเนิคนในประเทศมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ทั้งสิ้น"

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีเงื่อนไขหลายประการที่กำหนดไว้ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องพิจารณาอนุญาตให้ความช่วยเหลือแก่กิจการภายในประเทศ แต่จากเงื่อนไขทั้งหกประการนี้ค่อนข้างจะตอบได้ยากว่า การช่วยเหลือตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยฯ นี้เป็นการช่วยเหลือที่ให้โดยทั่วไปเพราะเงื่อนไขแต่ละข้อนั้นได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ละเอียดมาก นอกจากเงื่อนไขข้อ (4) และ (5) เท่านั้นที่พิจารณาได้ง่ายว่าอาจจะเป็นการช่วยเหลือที่ให้โดยทั่วไปได้ ซึ่งตามเงื่อนไขดังกล่าวนี้คงยังไม่เพียงพอที่ไทยจะแก้ข้อกล่าวหาสหรัฐอเมริกา โดยอาศัยหลักการช่วยเหลือที่ให้เป็นการทั่วไป (General availability) เพราะหากสหรัฐอเมริกาสอบถามในประเด็นนี้ ประเทศไทยคงจะอ้างหลักกฎหมายและเหตุผลตอบได้ยาก เนื่องจากเงื่อนไขที่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการที่จะให้การช่วยกับกิจการภายในประเทศของไทยนี้ละเอียดและมีข้อจำกัดมาก ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ประเทศไทยควรพิจารณาแก้ไขต่อไปด้วย

---

\* ตัวอย่างของการพิจารณาประเด็นนี้คือ หากว่าสินค้าชนิดหนึ่งถ้าผลิตเพื่อการส่งออกแล้วสามารถจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ แต่ถ้าเป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศแล้วจะสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยนี้หรือไม่

ดังนั้น แม้ว่าคามหลัก เกณฑ์และ เหตุผลที่ได้อ้างมาแล้ว การช่วยเหลือตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย นี้จะเป็นการช่วยอุดหนุน\* ที่สหรัฐอเมริกาสามารถอ้างเก็บภาษีตอบโต้ได้ก็ตาม แต่ก็มิประเด็นที่น่าพิจารณาถึง เกตอยู่ 3 ประการสำคัญ คือ

ประการแรก อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้เป็นสองอัตราหรือไม่ (double rate) ซึ่งประเด็นส่วนนี้ไม่น่าเป็นสองอัตรา เพราะตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย นี้ผู้ที่นำเข้าผู้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกก็มีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ในอัตราดอกเบี้ย เช่นเดียวกับผู้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออก

ประการที่สอง อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ แม้จะยังเป็นสองอัตรา เพราะเหตุที่ได้ให้การช่วยเหลือทั้งผู้ผลิตที่นำเข้าผู้ผลิตเพื่อส่งออกกับผู้ผลิตเพื่อส่งออกในอัตราเช่นเดียวกันก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้การช่วยเหลือนี้กับอัตราดอกเบี้ยทางธุรกิจทั่วไป (Benchmark) แล้วก็มีส่วนแตกต่างกันอยู่บ้าง

ประการที่สาม อัตราดอกเบี้ยในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ แม้จะยังเป็นสองอัตราก็ตาม แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการให้การช่วยกับสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกมากกว่าสินค้าที่ผลิตเพื่อขายในประเทศ ดังที่ปรากฏในบัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 40/2521 ทั้งบัญชี 1 และบัญชี 2 เรื่อง "การให้การส่งเสริมบริษัทการค้าระหว่างประเทศ"

---

\* การให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ส่งออกกรณีนี้อาจตีความได้ว่าเป็นการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกตามตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (Illustrative List of Export Subsidies) ข้อ (j) ข้อความภาษาอังกฤษดูได้ในภาคผนวก



ข้อ 3 (8) "เป็นคำสัญญาใช้เงินที่ธนาคารพาณิชย์ได้สละหลังโอนให้ธนาคารแห่งประเทศไทย"

แนวคิดของข้อนี้เป็นบทบัญญัติเรื่องการโอนสิทธิในตราสารซึ่งได้นำหลักเกณฑ์มาจาก บ.พ.พ. มาตรา 985 ประกอบกับมาตรา 917" \*

หลักเกณฑ์ส่วนที่เหลือในระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อคำสัญญาใช้เงินนี้ ส่วนมากจะเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อยจะไม่นำมาพิจารณาเพราะมีใช้ประเด็นที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาอ้างเป็นเหตุในการเก็บภาษีคอบัดในกรณีนี้

## 2.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

หลักกฎหมายใน พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 นี้มีหลักกฎหมายซึ่งบังคับเป็นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อยู่หลายอย่างด้วยกัน ซึ่งมีทั้งกฎเกณฑ์ที่เป็นการให้หลักประกัน เช่น รัฐจะไม่รบกวนกิจการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ (มาตรา 43), รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขัน (มาตรา 44) หลักที่เป็นมาตรการคุ้มครอง (ซึ่งจะพิจารณาคำความเหมาะสม) เช่น ห้ามการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกับที่ผลิตได้ในประเทศ (มาตรา 50) และหลักที่เป็นการให้สิทธิประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษี (มาตรา 28 ถึง 34) และสิทธิประโยชน์ที่ให้กับกิจการส่งออก (มาตรา 36 (1) ถึง (4) แต่การที่ผู้ผลิตสินค้าจะได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น ยังมีขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบอีกมาก เช่น ระเบียบวิธีการขอรับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งต้องยื่นตามแบบ (กกท.01) จำนวน 3 ชุด, ระเบียบปฏิบัติเมื่อทราบผลการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน อีกทั้งมีวิธีปฏิบัติและค่าเงินการเมื่อได้รับบัตรส่งเสริม ซึ่งระเบียบวิธีปฏิบัตินี้จะนำเสนอมาอธิบายในวิทยานิพนธ์นี้ โดยจะขออธิบายและพิจารณา พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนสิทธิประโยชน์ที่ให้กับกิจการส่งออก (มาตรา 36 (1) ถึง (4)) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์นี้ เพราะเมื่อมีการอ้างเก็บภาษีคอบัด (CVD) ครั้งใดก็มักจะมีการอ้างถึง พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ในส่วน "สิทธิประโยชน์ที่ให้กับกิจการส่งออก" นี้ว่าเป็นการให้การช่วยเหลือหนุน (Subsidy) อย่างหนึ่งที่รัฐบาลไทยให้กับผู้ผลิตสินค้าในประเทศไทย

\* บ.พ.พ. มาตรา 917 "อันตัวแลกเงินทุกฉบับ ถึงแม้จะมีใช้ส่งจ่ายให้แก่บุคคลเมื่อเขาสั่งก็ตาม ท่านว่ายอมโอนให้กันได้ด้วยสละหลังและส่งมอบ....."

บ.พ.พ. มาตรา 985 "บทบัญญัติทั้งหลายในหมวด 2 ว่าด้วย ตัวแลกเงิน ตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ ท่านให้ยกมาบังคับในเรื่องคำสัญญาใช้เงินเพียงเท่าที่มันขัดกับสภาพแห่งตราสารชนิดนี้ คือบทมาตรา ... 917 ..."

## 2.2 ก. สิทธิและประโยชน์ทั่วไป

การได้รับสิทธิและประโยชน์ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตามหลักกฎหมายของ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 นั้นได้บัญญัติไว้หมวด 3 ของ พ.ร.บ. นี้ (ตั้งแต่มาตรา 24 ถึง มาตรา 37) ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในมาตราต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ล้วนเป็นการให้สิทธิและประโยชน์ที่ให้กับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนทุกกิจการ โดยเสมอภาคกัน ยกเว้นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อส่งออกเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิและประโยชน์ที่ได้อธิบายไว้หมวด 36 เพิ่มเป็นพิเศษอีกหนึ่งมาตรา ตามหลักกฎหมายของ พ.ร.บ. นี้กิจการที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อส่งออกด้วยมีสิทธิได้รับสิทธิและประโยชน์โดยทั่วไป ดังนี้ เช่น มาตรา 24 บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุนได้ มาตรา 27 บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมมีการมสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบกิจการได้เป็นพิเศษ แม้จะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น มาตรา 28 บัญญัติให้คณะกรรมการอาจอนุมัติให้ผู้ได้รับส่งเสริมได้รับยกเว้นอากรขาเข้า และภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรที่คณะกรรมการเห็นสมควร มาตรา 30 บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการว่า ถ้าเห็นสมควรจะให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับลดหย่อนอากรขาเข้า และภาษีการค้าไม่เกินร้อยละ 90 ของอัตราปกติ สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาเพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบ ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมได้ มาตรา 31 ประกอบกับมาตรา 32 บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตามเวลาที่กำหนดได้ และมาตรา 35 บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดท้องที่ใดเป็นเขตส่งเสริมการลงทุนก็ได้ เป็นต้น

## 2.2 ข. สิทธิและประโยชน์สำหรับกิจการส่งออก

ในส่วนเนื้อหาของสิทธิและประโยชน์สำหรับกิจการส่งออกที่จะได้รับ ตาม พ.ร.บ. นี้ จะได้อธิบายรายละเอียด เพราะการอ้างเกินภาษีคองเวิร์ด (CVD) มักจะอ้างบทบัญญัติของ พ.ร.บ. นี้ในส่วนนี้ว่าเป็นการช่วยอุดหนุน (Subsidy) อย่างหนึ่ง ซึ่งสิทธิและประโยชน์ที่บัญญัติใน พ.ร.บ. นี้ สำหรับที่จะให้กับกิจการส่งออกนั้นได้บัญญัติไว้หมวด 36 ของ พ.ร.บ. นี้ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้บัญญัติไว้มาตรา 36 ว่า "เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ด้วย

มาตรา 36 (1) "การยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าและภาษีการค้า สำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่คองนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออก

ในกรณีที่ได้รับ การส่ง เสริมชื่อวัตถุพิเศษหรือวัสดุจำ เป็นที่ผลิตหรือมี  
กำเนิดในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่ง เสริมเป็นผู้ได้รับ  
การยก เว้นภาษีการค้าสำหรับของนั้น"

ในกรณีของมาตรา 36 (1) นี้เป็น เรื่องที่ผู้ผลิตสินค้า (เฉพาะกิจการ  
ส่งออก) ที่ได้รับการส่ง เสริมจะได้รับสิทธิและประโยชน์ตามอนุมาตรา 1 ของ พ.ร.บ. ส่ง  
เสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 เพิ่มเติม ซึ่งตามบทบัญญัติของมาตรา 36 (1) มีความหมาย  
ดังนี้คือ เมื่อคณะกรรมการ \*พิจารณาเห็นสมควรจะให้ผู้ได้รับการส่ง เสริม (เฉพาะกิจการส่ง  
ออก) ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามอนุมาตรา 1 นี้ ผู้ผลิตสินค้า (เฉพาะกิจการส่งออก) ก็จะ  
ได้รับยก เว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น ที่ต้องส่ง เข้ามาจาก  
ต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผล เฉพาะส่วนที่จะใช้  
ในการส่งออกเท่านั้น และในส่วน ของมาตรา 36 (1) นี้ยังมี "ประกาศคณะกรรมการ  
ส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2526 " ซึ่งได้ประกาศในเรื่อง หลัก เกณฑ์การอนุมัติการส่ง เสริมการ  
ลงทุนและการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร \*\* ในข้อ 10 หลัก เกณฑ์การยก เว้นและลด  
หย่อนภาษีอากรสำหรับการลงทุนเพื่อผลิตเพื่อการส่งออก ได้วางหลัก เกณฑ์ไว้ในข้อ 10.1  
สำหรับเรื่องนี้ไว้เพิ่มเติมอีกดังนี้คือ

10.1 จะยก เว้นให้แก่โครงการที่ได้รับการส่ง เสริมที่ผลิตเพื่อส่งออก  
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของปริมาณการผลิตเป็นเวลา 1 ปี โดยมีเงื่อนไขว่าภายในระยะเวลา  
6 เดือน นับตั้งแต่การนำเข้าครั้งแรก จะต้องยื่นคำขอต่อกรมศุลกากร เพื่อขอใช้การ  
วางค้ำประกันแทนการชำระภาษีอากรขาเข้า สำหรับวัตถุดิบตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราช  
กำหนดพิธีศุลกากร

10.2 จะยก เว้นให้แก่ เฉพาะส่วนที่นำเข้า มาเพื่อผลิตเพื่อการส่งออก  
เท่านั้น

10.3 ในกรณีที่มีเหตุสมควร คณะกรรมการจะพิจารณา ยก เว้นภาษี  
อากรวัตถุดิบ และวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก เป็นระยะเวลา นานกว่า 1 ปี เป็น  
กรณี ๆ ไปก็ได้

มาตรา 36 (2) "การยก เว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้า  
สำหรับของผู้ที่ได้รับการส่ง เสริมนำเข้า มาเพื่อส่งกลับออกไป"

\* มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ ... คณะกรรมการ หมายถึง คณะ  
กรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ซึ่งมี  
นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธาน  
กรรมการ กับผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคน กับ เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็น  
กรรมการและเลขานุการ

\*\* สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน "สิ่ง ที่ควรรู้เกี่ยวกับ การส่ง เสริม  
การลงทุน" สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2528, หน้า 33



ในกรณีนี้เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะครอบคลุมไว้กว้าง ๆ ทั้งนี้เพราะน่าว่าจะเป็นของสิ่งใดก็ตาม หากว่าผู้ได้รับการส่งเสริมได้นำเข้ามาในประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์จะส่งกลับออกไปอีกก็จะได้รับยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของชนิดนั้น อีกทั้งตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2526 ข้อ 10.2 ยังได้วางกฎเกณฑ์ไว้อีกว่า การยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป คณะกรรมการจะพิจารณาให้เป็นกรณี ๆ ไป ตามความเหมาะสม

มาตรา 36 (3) "การยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ"

ในกรณีนี้เป็นบทบัญญัติที่มุ่งจะให้ผลประโยชน์กับผู้ที่ได้รับการส่งเสริม (เฉพาะกิจการส่งออก) เมื่อจะทำการส่งสินค้าที่ได้ผลิตหรือประกอบนั้นออกนอกประเทศก็จะได้รับการยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้าสำหรับสินค้าที่จะส่งออกนั้นอีกครั้งหนึ่ง ประกอบกับประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2526 ข้อ 10.3 ได้วางกฎเกณฑ์ในส่วนนี้ไว้ว่า การยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้าสำหรับผลิตภัณฑ์หรือ ผลิตภัณฑ์ส่งออก คณะกรรมการจะพิจารณาให้เป็น กรณี ๆ ไป ตามความเหมาะสม

มาตรา 36 (4) "การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบโดยคำนวณค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ"

ในกรณีนี้เป็นบทบัญญัติที่มีจุดประสงค์ดังนี้คือ เมื่อผู้ส่งออกสินค้า (เฉพาะกิจการส่งออก) ที่เป็นบริษัท, ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งมีหน้าที่จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะได้รับอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จำนวนเท่ากับร้อยละห้าของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2526 ข้อ 10.4 ได้วางกฎเกณฑ์ไว้ดังนี้คือ การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้ร้อยละห้า ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายต่างประเทศ คณะกรรมการจะพิจารณาอนุมัติให้ทุกราย ซึ่งเท่ากับหากผู้ได้รับการส่งเสริม (เฉพาะกิจการส่งออก) รายใดขอรับสิทธิและประโยชน์ ตาม มาตรา 36 (4) นี้ก็จะได้รับอนุมัติทุกราย ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2526 ข้อ 10.4 นี้

ตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้คือ สิทธิและประโยชน์ (เฉพาะกิจการส่งออก) เท่านั้นที่จะได้รับตามมาตรา 36 ของ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งมาตรการทั้งหมดตามมาตรา 36 (1) ถึง (4) นี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการให้สิทธิและประโยชน์ในด้านภาษีศุลกากร ภาษีการค้าและภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งสิ้น ซึ่งการดำเนินการหลังจากที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติแล้ว ผู้ได้รับการส่งเสริม

(เฉพาะกิจการส่งออก) ที่ได้รับอนุมัตินี้จะต้องบังคับต่อกับหน่วยงานของทางราชการที่รับผิดชอบในด้านนี้โดยตรงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งก็คือ กรมศุลกากร กระทรวงการคลังที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร (อากรขาเข้าและอากรขาออก) และกรมสรรพากร กระทรวงการคลังที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีการค้า และภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยตาม พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนที่ห้ามกิจการส่งออก มาตรา 36 (1) - (4) นั้นจะเห็นได้ว่ามาตรการช่วยเหลือส่วนมากเป็นเรื่อง การยกเว้นให้ซึ่งอากรขาเข้า, อากรขาออก และภาษีการค้า สำหรับวัตถุดิบ หรือ ของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตแล้วจะส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งการช่วยเหลือในลักษณะนี้มีผลทำให้สินค้าที่ส่งออกมีราคาต่ำ เพราะต้นทุนในการผลิตลดลง เนื่องจากไม่ต้องเสียค่าอากรทั้งขาเข้าและขาออก กับวัตถุดิบ หรือของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิต อีกทั้งยังได้รับยกเว้นภาษีการค้า ซึ่งตามปกติ ถ้าไม่มีการให้การช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ค่าอากรขาเข้า อากรขาออก และภาษีการค้าที่ต้องเสียไปในกรณีนี้จะต้องนำมาคิดรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย ดังนั้นการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก\* (Export Subsidy)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาค่อไปอีกคือ สหรัฐอเมริกาสามารถอ้างเก็บภาษีคอบด์ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้หรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ของ พ.ร.บ. นี้ในมาตรา 36 (1) - (4) เป็นมาตรการที่ให้เฉพาะกับกิจการส่งออกเท่านั้น ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงสามารถอ้างเก็บภาษีคอบด์ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้ เพราะเป็นการช่วยอุดหนุนที่ให้เฉพาะเจาะจงกับกิจการส่งออกเท่านั้นไม่เป็นการช่วยเหลือทั่วไป (General Availability)\*\*

### 2.3 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482

ตามกฎหมายของพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 นี้มีบทบัญญัติอยู่หลายเรื่องเดียวกัน วิทยานิพนธ์นี้จะขออธิบายหลักกฎหมายใน พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกคือ มาตรา 19 ทวิ ทั้งนี้เพราะเมื่อสหรัฐอเมริกาจะเก็บภาษีคอบด์มันจะอ้างว่าการคืนภาษีอากรตามมาตรา 19 ทวิของ พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 นี้เป็นการให้การช่วยอุดหนุน (Subsidy) ดังนั้นจึงควรศึกษาพิจารณาว่าการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ นี้ มีหลักกฎหมายและหลักเกณฑ์ประการใดบ้างเป็นการ

\* การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกในกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบได้กับตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (Illustrative list of export subsidies) ข้อ (e) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

\*\* รายละเอียดเกี่ยวกับหลักการช่วยเหลือที่ให้เป็นการทั่วไป (General availability) ฎำได้ในวิทยานิพนธ์นี้ หน้า 53 - 60

ช่วยอุทธรณ์จริงหรือไม่ ทั้งนี้เพราะ การคืนอากรสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อผลิต แล้วส่งกลับออกไป เป็นวิธีการที่ใช้กันทั่วไปในหลาย ๆ ประเทศ โดยบางประเทศอาจคืนภาษีอากรที่เก็บไว้ทั้งหมด หรืออาจเก็บไว้บางส่วนโดยคืนให้บางส่วน (๘)

พ.ร.บ.ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482 มาตรา 19 ทวิ ได้บัญญัติไว้ดังนี้ คือ "ของที่ส่งออกไปยัง เมืองต่างประเทศหรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ ถ้าพิสูจน์เป็นที่พอใจอธิบดี\* หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายว่า ได้ผลิตหรือผสมหรือประกอบหรือบรรจุด้วยของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรให้คืนเงินอากรขาเข้าสำหรับของดังกล่าวที่ได้เรียก เก็บไว้แล้วให้แก่ผู้นำของ เข้าตามหลัก เกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (ก) ของที่นำเข้ามานั้นมีชื่อของที่ถูกระหวางระบุห้ามคืนเงินอากร
- (ข) ปริมาณของที่นำเข้าซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกไปให้ชื่อตามหลัก เกณฑ์ที่อธิบดีเห็นชอบหรือประกาศกำหนด

---

(๘) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายการลง  
ทุน "การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482",  
คณะนิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2530, หน้า 1

\* อธิบดี ในที่นี้คือ อธิบดีกรมศุลกากร



- (ค) ของนั้นได้ส่งออกไปทางท่าหรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขอคืน  
อากรขาเข้า
- (ง) ของนั้นได้ส่งออกไปภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นำของซึ่งใช้ในการผลิต  
หรือผสม หรือประกอบเป็นของส่งออก หรือใช้บรรจุของที่ส่งออก  
เข้ามาในราชอาณาจักร และ
- (จ) ต้องขอคืนอากรภายในหก เดือนนับแต่วันที่ส่งของนั้นออกไป แต่  
อธิบดีจะขยายเวลาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

อธิบดีมีอำนาจออกบังคับว่าด้วยการพิสูจน์ของ การส่งออกไป การจัดทำและยื่น  
เอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขอคืนเงินอากรนี้"

จากบทบัญญัติของมาตรา 19 ทวิ นี้พอที่จะแบ่งอธิบายได้ดังนี้คือ

### 2.3. ก) เหตุผลในการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

เหตุผลที่มีการบัญญัติในคืนอากรตามมาตรา 19 ทวินี้  
เพราะว่าส่วนหรือของที่ผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ แล้วส่งกลับออกไปนี้ไม่ได้บริษัภายใน  
ประเทศ จึงควรพ้นจากภาระภาษีขาเข้าโดยวิธีคืนให้ และวัตถุประสงค์สำคัญอีกประการก็คือ  
เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออก (๑) เหตุผลอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นเหตุผล  
โดยอ้อมก็คือ ประเทศย่อมมีทรัพยากรจำกัดจะทำให้ประชาชนในประเทศผลิตของจากทรัพยากรของ  
ประเทศแล้วส่งออก อาจทำให้ส่งออกได้น้อยและน่าจะก่อให้เกิดการพิทนาการผลิตเท่าที่ควร  
ดังนั้นรัฐจึงควรให้นำของที่เป็นวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อทำการ  
ผลิตแล้วส่งกลับออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะได้รับผลประโยชน์มากกว่า (๑๐)

### 2.3. ข) จำนวนภาษีอากรที่คืนให้ตามมาตรา 19 ทวิ

ตามบทบัญญัติของมาตรา 19 ทวิ ใช้ข้อความว่า  
"นำคืนเงินอากรขาเข้าสำหรับของดังกล่าวที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วให้แก่ผู้นำเข้า" ดังนั้นจึง

(๑) ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิศัตราศุลกากร  
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) กรุงเทพฯ, พิมพ์ที่ บ.สัมพันธ์พาณิชย์ 2529, หน้า 429

(๑๐) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายการลง  
ทุน "การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482",  
คณะนิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2530, หน้า 13

หมายความว่า ต้องคืนเงินค่าอากรขาเข้าให้เต็มจำนวนที่ได้เรียกเก็บไว้ และมีข้อจำกัดอัตรา ส่วนของ เงินค่าอากรที่ต้องคืนให้ ทั้งนี้โดยมีเจตนาที่ส่ง เสริมอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก<sup>(11)</sup> ซึ่งคามกฎหมายแล้วในส่วนนี้ก็เป็นเพียงการคืนอากรเท่ากับส่วนที่ได้จัดเก็บไว้แต่แรก (ขาเข้า) เท่านั้นมิได้คืนอากรให้เกินส่วน(มากกว่า)ที่เข้ามาเก็บไว้

### 2.3. ค) เงื่อนไขการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

การคืนภาษีอากรตาม พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 มาตรา 19 ทวินี้ ซึ่งเป็นกรณีที่มาของ เข้ามาผลิตและส่งออกนี้ คามกฎหมายนี้ได้ กำหนดหลัก เกณฑ์และ เงื่อนไขที่สำคัญไว้ดังนี้คือ

มาตรา 19 ทวิ (ก) ของที่นำเข้ามาในมีนเข้าของ ที่ถูกระหวงระบุดำเนินเงินอากร ในกรณีนี้หมายความว่า กระหวงการคลัง \* อาจจะทำ ออกกฎกระทรวงระบุดำเนินเงินอากรได้ ซึ่งเหตุผลของข้อนี้ อาจกล่าวได้ว่าบัญญัติไว้ เพื่อให้สามารถคุ้มครองป้องกันผลผลิตซึ่งสามารถผลิตในประเทศได้ คือหากว่าสิ่งที่มี ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ต้องการนำเข้ามาใช้ในการผลิต ผสม หรือบรรจุเป็นของที่ผลิตได้ เพียงพอโดยผู้ผลิตในประเทศแล้ว หากรัฐบาลเห็นสมควร ก็สามารถส่งเสริมให้ใช้ของผลิต ภายในประเทศได้โดยระบุดำเนินเงินอากรให้แก่ของชนิดเดียวกันนั้นที่ผู้ประกอบการนั้นมาจาก ต่างประเทศ <sup>(12)</sup>

<sup>(11)</sup> ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิธีศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), หน้า 429

\* เหตุที่ถูกระหวางในที่นี้หมายถึง กระหวงการคลัง ก็เพราะว่า กรม ศุลกากรนั้นสังกัดกระทรวงการคลัง

<sup>(12)</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

มาตรา 19 ทวิ (ข) เป็นหลักเกณฑ์ที่ให้อธิบดี \* เห็นชอบ หรือประกาศกำหนดปริมาณของที่จะนำเข้ามาใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ เป็นของที่ส่งออก เหตุที่กฎหมายต้องบัญญัติเช่นนี้ก็เพราะว่า เมื่อได้นำเข้าเข้ามาแล้วเข้าในการผลิต ผสม ประกอบ หรือ บรรจุไปแล้ว ส่วนมากของนั้นย่อมต้องเปลี่ยนแปลงสภาพหรือรูปลักษณะไป การคืนเงินอากรอาจจั่วไหล หรือเป็นช่องทางหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรได้ โดยผู้ส่งออกอาจแจ้งปริมาณของของที่จะนำเข้ามาใช้ผสม ประกอบ ผลิต หรือบรรจุเกินกว่าความเป็นจริง เพื่อหาผลประโยชน์โดยทุจริต ดังนั้นตามหลักกฎหมายในข้อนี้จึงให้อธิบดีประกาศ กำหนด หรือเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการยื่นสูตรการผลิต เมื่ออธิบดีเห็นชอบในสูตรการผลิต ก็ให้ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณการคืนอากรก็ได้ หรือในบางกรณีอธิบดีอาจประกาศให้ใช้สูตรมาตรฐานเป็นเกณฑ์ในการคำนวณการคืนอากรก็ได้ โดยผู้จะขอคืนก็จะได้รับคืนตามส่วนที่คำนวณจากสูตรดังกล่าว(13)

มาตรา 19 ทวิ (ค) บทบัญญัติในส่วนนี้ เป็นการกำหนดท่าหรือสถานที่ส่งออกซึ่งสินค้า เมื่อได้ส่งออกตามท่าหรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้แล้ว จึงสามารถขอคืนอากรได้ ดังนั้นหากนำส่งออกท่าหรือสถานที่อื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้แล้วก็จะไม่ได้รับพิจารณาคืนอากรให้ เหตุที่ต้องกำหนดท่าหรือสถานที่ในการส่งออกไว้เพื่อความเป็นระเบียบ สะดวก และง่ายต่อการตรวจสอบสินค้า อีกทั้งยังสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 19 ทวิ (ง) และ (จ) บทบัญญัตินี้ในส่วนนี้ต้องศึกษาประกอบกันทั้งข้อ (ง) และ (จ) เพราะเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกัน โดยบทบัญญัติทั้งสองข้อนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามข้อ (ง) ว่า ของที่นำเข้ามานั้นจะต้องส่งออกไปภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้นำของนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร และข้อ (จ) ได้กำหนดไว้เพิ่มเติมอีกว่า จะต้องขอคืนอากรภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งของนั้นออกไป ดังนั้นตามบทบัญญัตินี้ผู้ผลิตสินค้านั้นมีเวลานับแต่วันที่ได้นำของ เข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว 1 ปีที่จะต้องผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุของที่ได้นำเข้านั้นให้เสร็จแล้วส่งออกไป แล้วก็จะต้องขอคืนค่าอากรภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ส่งของนั้นออกไป เหตุที่ต้องบัญญัติเช่นนี้ก็เพื่อให้ได้มีกำหนดเวลาที่แน่นอนในการที่จะให้ของที่นำเข้ามามีมูลค่าสิ้นไป มิฉะนั้นผู้ผลิตอาจเก็บกักของที่นำเข้ามามาก เกินความจำเป็น แต่ทั้งนี้หากอธิบดีเห็นสมควรก็สามารถขยายระยะเวลาดังกล่าวนี้ออกไปได้อีก

\* อธิบดีในที่นี้คือ อธิบดีกรมศุลกากร

(13) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายการ ลงทุน คณะนิติศาสตร์, หน้า 15



และมาตรา 19 ใหม่นี้ได้บัญญัติระบุให้สินอาหารขาเข้านี้ ให้ผู้นำเข้าของ คังนั้นอาจสรุปได้ว่า การคืนอาหารขาเข้าตามมาตรา 19 ใหม่นี้ ต้องมีการนำของมาจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ของที่นำเข้ามานี้ได้เสียภาษีอากรไว้แล้ว ของนั้นได้ใช้ผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ แล้วส่งกลับออกไปยังต่างประเทศตามเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย และการคืนภาษีอากรตามกฎหมายนี้ได้กำหนดให้คืนให้แก่ผู้นำเข้าของซึ่งเดิมเป็นผู้เสียภาษีอากรไว้ ส่วนมาตรา 19 ใหม่นี้วรรคท้ายได้ให้อำนาจอธิบดีออกข้อบังคับว่าด้วยการพิสูจน์ของ และข้อบังคับอื่น ๆ เกี่ยวกับอากรขาเข้า\* รวมถึงเงินอากรที่พึงคืนให้ด้วย เฉพาะบทบัญญัติของมาตรา 19 ใหม่นี้ได้อธิบายมาแล้วเป็นหลักเกณฑ์ของกฎหมายเท่าที่เกี่ยวกับอากรส่งออก ซึ่งเป็นประเด็นที่สหรัฐอเมริกาใช้อ้างเป็นเหตุในการเก็บภาษีคอขวด (CVD) แต่ตามระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นขั้นตอนในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ใหม่นี้ยังมีอีกเป็นจำนวนมาก\*\*

อนึ่งสำหรับปัญหาว่า หากผู้นำเข้า ผู้ผลิต ผู้ส่งออกมีเชคนเดียวกัน หรือกรณีผู้ส่งออก เป็นผู้นำของเข้ามาบางส่วนและใช้ของผู้อื่นนำเข้ามาด้วยบางส่วน กรณีเช่นนี้ก็สามารถคืนอากรตามมาตรา 19 ใหม่นี้ด้วย ตามระเบียบและวิธีปฏิบัติของกรมศุลกากร\*\*\*

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยตาม พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 นี้จะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกา สามารถอ้างเก็บภาษีคอขวด (CVD) ได้หรือไม่ จากหลักเกณฑ์ในการให้การช่วยตาม พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการส่งออก โดยการคืนอากรตามมาตรา 19 ใหม่นี้จะเห็นได้ว่าเป็นมาตรการช่วยเหลือในเรื่องสินอาหารในส่วนที่ได้จัดเก็บไว้ สำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อผลิตแล้วส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งการช่วยเหลือในลักษณะนี้มีผลทำให้สินค้าที่ส่งออกมีราคาต่ำ เพราะต้นทุนในการผลิตลดลง เนื่องจากไม่ต้องเสียค่าอากรขาเข้า ซึ่งตามปกติถ้าไม่มีการช่วยเหลือตาม

\* ข้อบังคับในเรื่องนี้ที่อธิบดีได้ออกไว้แล้วก็มีเช่น คำสั่งหัวหน้าที่ 9/2527 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2527, ประกาศกรมศุลกากรที่ 23/2527 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2527, คำสั่งหัวหน้าที่ 11/2527 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2527, คำสั่งหัวหน้ากรมศุลกากรที่ 34/2528 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2528 และประกาศกรมศุลกากรที่ 71/2528 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2528

\*\* หากผู้อ่านสนใจจะศึกษาถึงระเบียบ ขั้นตอนทางปฏิบัติ สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ในหนังสือ, ส่วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิธีศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) กรุงเทพฯ, พิมพ์ที่ บ.สัมพันธ์พาณิชย์ 2529, ตั้งแต่หน้า 430 ถึง 448

\*\*\* หากผู้อ่านสนใจจะศึกษาเพิ่มเติมได้ใน, เอกสารประกอบการศึกษา วิชากฎหมายลงทุน, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2530 หน้า 29 ถึง 39

พ.ร.บ. นี้ ค่าอากรขาเข้าที่ต้องเสียบนกรณีนี้จะต้องนำมาคิดรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย ดังนั้นการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อการส่งออกเท่านั้น (Export Subsidy)\*

ประเด็นที่ต้องพิจารณาค่าปรับก็คือ สหรัฐอเมริกาสามารถอ้าง ระเบียบภาคบังคับ (CVD) กับ การช่วยเหลืออุดหนุนกรณีนี้ได้หรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 19 ทวิ ของ พ.ร.บ. นี้เป็นมาตรการกีดกันการค้าที่ห้ามการผลิตเพื่อส่งออกเท่านั้น แม้จะเป็นการกีดกันการค้าที่เท่ากับส่วนที่จัดเก็บไว้ก็ตาม แต่วิธีการนี้ก็เป็น การช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อการส่งออกประการหนึ่ง\*\* เพราะเป็นการกีดกันการค้าเข้าให้กับสินค้าส่งออก ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับหรือไม่ได้รวมเข้าอยู่ในผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก (Physically incorporated) ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงสามารถอ้าง ระเบียบภาคบังคับ (CVD) กับ การช่วยเหลืออุดหนุนกรณีนี้ได้ เพราะสหรัฐอเมริกาก็ว่าขอให้การช่วยเหลืออุดหนุนกับการผลิตเพื่อส่งออกเท่านั้น มิได้ให้การช่วยเหลือทั่วไป (General availability) อีกทั้งการช่วยเหลืออุดหนุนในลักษณะนี้สหรัฐอเมริกาก็ถือว่าเป็นการลดภาษีทางอ้อมสำหรับวัสดุที่นำมาใช้ในการผลิตทุกชนิด รวมทั้งวัสดุหรือสิ่งของที่ไม่ได้รวม

---

\* การช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อการส่งออกในกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบกับตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยเหลืออุดหนุน (Illustrative list of export subsidies) ข้อ (g) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

\*\* ตามตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยเหลืออุดหนุน (Illustrative list of export subsidies) ข้อ (g) และ (h) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

เข้ามามีอยู่ในผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก (Physically incorporated) ซึ่งสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็น การช่วยเหลือที่เกินสมควร (excessive)<sup>(14)</sup>

#### 2.4 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

หลักกฎหมายของ พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้ มีบทบัญญัติในเรื่อง ต่าง ๆ อยู่หลายเรื่อง แต่ในวิทยานิพนธ์นี้จะขออธิบาย พ.ร.บ. นี้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมการส่งออกเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการอ้างเกินภาคีคอบด์ (CVD) ของต่างประเทศได้ กล่าวอ้างว่าบทบัญญัติตามหลักกฎหมายของ พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2469 ในเรื่อง "คลัง สินค้าห้ามนำเข้า" มาตรา 88 วรรคสองนี้เป็นมาตรการช่วยเหลือ (Subsidy) ประการหนึ่งที่ รัฐบาลไทยให้กับผู้ผลิตสินค้าส่งออกจึงหาให้ต่างประเทศอาศัยหลักกฎหมายนี้เป็นข้ออ้างเพื่อเก็บ ภาคีคอบด์ (CVD) กับสินค้าไทย ดังนั้นจึงขอเสนอเอาหลักกฎหมายตามพ.ร.บ.นี้ เรื่องคลัง สินค้าห้ามนำเข้าประเภทโรงผลิตสินค้ามาพิจารณาศึกษาว่ามีหลัก เกณฑ์ตามกฎหมายประการใดที่ผู้ ผลิตสินค้าส่งออกจะได้รับประโยชน์ตามมาตรา 88 วรรคสองแห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้

##### 2.4.ก) การจัดตั้งคลังสินค้าห้ามนำเข้าประเภทโรงผลิตสินค้า

ตามบทบัญญัติของพ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้ การ จัดตั้งคลังสินค้าห้ามนำเข้าได้นั้น ต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายของ พ.ร.บ.นี้ มาตรา 8 ทวิซึ่ง ว่าเป็นอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรที่จะอนุมัติให้จัดตั้งได้ ส่วนคลังสินค้าห้ามนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมการส่งออกนี้ได้อำนาจอธิบดีกรมศุลกากรให้จัดตั้งไว้ใน มาตรา 8 ทวิ (2) ว่า "อธิบดีมีอำนาจอนุมัติ ให้จัดตั้งคลังสินค้าห้ามนำเข้าประเภทโรงผลิตสินค้าและอนุญาตให้ใช้ของที่นำเข้ามาและเก็บในคลัง สินค้าห้ามนำเข้านั้น หากการผลิตหรือผสม หรือประกอบ ในโรงผลิตสินค้านั้นได้ โดยให้ปฏิบัติตาม ระเบียบที่อธิบดีกำหนด"\*\*\* ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ การจัดตั้งคลังสินค้าห้ามนำเข้าประเภทโรงผลิต สินค้าได้ จะต้องขออนุมัติจัดตั้งกับอธิบดีกรมศุลกากร เพราะอธิบดีกรมศุลกากรเท่านั้นที่มี

(14) William Barringer, "Suggested approaches to providing non-countervailable benefits to the Thai textile and apparel exporting industries", Law offices WILD HARKRADER & ROSS, March 19 1985, P.3,6

\* เฉพาะคลังสินค้าห้ามนำเข้าประเภทโรงผลิตสินค้า เพราะคลังสินค้าห้ามนำเข้านี้มี 2 ประเภท ซึ่งอีกประเภทคือ คลังสินค้าห้ามนำเข้าประเภทร้านค้าปลอดอากร โดยส่วนนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการส่งออกจึงไม่ขออธิบายในวิทยานิพนธ์นี้

\*\* มาตรา 8 ทวิ (2) นี้เพิ่มเติมเข้ามาใหม่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2513 ข้อ 3



อำนาจตามกฎหมายที่จะอนุมัติให้จัดตั้งได้ แต่ทั้งนี้ผู้ขอจัดตั้งก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีได้กำหนดไว้ ซึ่งมีระเบียบอยู่หลายฉบับและขั้นตอนต่าง ๆ อยู่มากด้วยกัน\*

#### 2.4. ข) สิทธิประโยชน์ของคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิต

##### สินค้า

เมื่ออธิบดีกรมศุลกากรได้อนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าได้แล้ว ผู้ขอจัดตั้ง (ส่วนมากคือผู้ผลิตสินค้า) จะได้รับสิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้โดยอาศัยความในมาตรา 88 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้คือ "แห่งการเก็บอากรขาเข้า และอากรขาออกแก่ของที่ปล่อยไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ไม่ว่าจะส่งออกไปในสภาพเดิมที่นำเข้ามา หรือในสภาพที่ได้ผลิตหรือผสม หรือประกอบเป็นของอื่น"\*\*\* ความหมายของบทบัญญัติในมาตรานี้ก็คือ เมื่อได้อนุมัติจากอธิบดีกรมศุลกากรให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าได้แล้ว ผู้ได้รับอนุมัตินั้นจะต้องนำสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนดังกล่าวนี้ โดยยื่นใบขนสินค้าและได้ขนของขึ้นเพื่อเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บน โดยจะมีพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรจรรยาละ เขียคนแห่งของนั้นไว้และรับรองความถูกต้อง ตามมาตรา 87 แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469\*\*\* อีกทั้งต้องเป็นไปตามประมวลข้อบังคับศุลกากรข้อที่ 1308 ถึง 1311 ด้วย และรายละเอียดของตามที่กล่าวไว้หลังใบขนตามมาตรา 87 นี้ จะใช้เป็นเกณฑ์คำนวณอากรขณณะนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทนี้ตามบทบัญญัติในมาตรา 88 วรรคแรก แต่สำหรับของที่ปล่อยออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนนี้เพื่อการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและขาออก ไม่ว่าของที่ออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนนี้จะจัดส่งไปนอกราชอาณาจักรหรือได้ผลิต ผสม หรือประกอบเป็นของอื่นตามบทบัญญัติของมาตรา 88 วรรคสองของ พ.ร.บ. นี้ ซึ่งวัตถุประสงค์การที่กฎหมายประสงค์ให้มีคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้านี้ก็เพื่อส่งเสริม

\* รายละเอียดในวิธีการขออนุมัติจัดตั้ง ไม่ขอนำมาอธิบายในวิทยานิพนธ์นี้ หากผู้อ่านสนใจโปรดอ่านเพิ่มเติมได้ใน, ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิธีการอัตราศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2529, หน้า 52 ถึง 70

\*\*\* มาตราแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ข้อ 13

\*\*\* มาตราแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ข้อ 12

ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภายในประเทศ นำวัตถุดิบ\* เข้ามาใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นสินค้าเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร<sup>(15)</sup> ประกอบกันของที่มาเข้ามา นี้ก็ได้ถูกนำเข้ามาจากหน่วยงานในราชอาณาจักรแต่ประการใด เพราะเมื่อของนี้ได้ถูกส่งเข้ามา ก็จะถูกนำเข้าเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนนี้ทันที เพื่อถูกนำเข้าใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ เป็นสินค้าที่จะส่งออกไปนอกราชอาณาจักรต่อไป ดังนั้นจึงไม่ควรเก็บอากรขาเข้าและขาออก กับของชนิดนี้ เพื่อลดต้นทุนของการผลิตสินค้าในประเทศภายใต้ราคาในตลาดโลกได้ ซึ่งวิธีการลักษณะเช่นนี้ก็เป็นวิธีการที่หลายประเทศในเวลานี้ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ลักษณะเช่นนี้จะได้ใช้ แรงงานของคนในชาติและความรู้ของคนในชาติ นำมาผลิตร่วมกับทรัพยากรเพื่อทำให้ได้เงินตรา ต่างประเทศ<sup>(16)</sup> และในส่วนเกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทส่งออกสินค้า กรมศุลกากร ยังได้มีประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2520 เรื่อง ระเบียบเกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทส่งออกสินค้า กำหนดเป็นรายละเอียดไว้อีกซึ่งจะนำมาอธิบาย เพราะไม่เช่นนั้นที่สหรัฐอเมริกาอ้างเป็นเหตุในการเก็บภาษีคอขวด (CVD) กับสินค้าไทย

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยคาม พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้จะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถอ้างเก็บภาษีคอขวด (CVD) ได้หรือไม่ จากหลักเกณฑ์ในการให้การช่วยคาม พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนที่ให้การส่งออก โดยการให้สิทธิประโยชน์กับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทส่งออกสินค้า กล่าวคือ งดเว้นการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออกสำหรับของที่ปล่อยออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ตามมาตรา 88 วรรคสอง นั้นจะเห็นได้ว่าเป็นมาตรการช่วยเหลือในเรื่องการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออกสำหรับของที่มาเข้าไว้ ณ คลังสินค้าทัณฑ์บนนี้เพื่อใช้ในการผลิตแล้วส่งกลับนอกราชอาณาจักรซึ่งการช่วยเหลือลักษณะนี้มีผลทำให้สินค้าที่ส่งออกมีราคาต่ำเพราะต้นทุนในการผลิตลดลง เนื่องจากได้รับการงดเว้นการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออก ซึ่งตามปกติถ้าได้มีการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ค่าอากรทั้งขาเข้าและอากรขาออกที่ต้องเสียไปในกรณีนี้จะคงนำมาคิดรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย ดังนั้น การช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก\*\* (Export Subsidies)

\* วัตถุดิบ ตามความหมายนี้ ควรเป็นวัตถุดิบที่ไม่มีในประเทศไทย เพราะหากเป็นวัตถุดิบที่ประเทศไทยมีไม่ควรได้รับประโยชน์จากมาตรานี้ เพื่อจะได้เป็นการบังคับจกยทางอ้อมให้ผู้ผลิตสินค้าใช้วัตถุดิบที่มีหรือหาได้ในประเทศไทยก่อน

<sup>(15)</sup> ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิธีศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), หน้า 52

<sup>(16)</sup> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายการลงทุน" คณะนิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2520, หน้า 13

\*\* การอุดหนุนเพื่อการส่งออกในกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบกับตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (Illustrative List of Export Subsidies) ข้อ (d) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

ประเด็นที่ข้อพิจารณาต่อไปก็คือ สหรัฐอเมริกาสามารถอ้าง เกินภาษีคอบด์ (CVD) กับการช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้หรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 88 วรรคสอง ของ พ.ร.บ. นี้เป็นมาตรการที่กีดกันการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออก ซึ่งให้การผลิตเพื่อส่งออกเท่านั้น แม้จะเป็นวิธีการที่หลายประเทศได้ใช้อยู่ในปัจจุบันก็ตาม แต่เมื่อของที่นำเข้ามานี้มีต้นกำเนิดมาจากหน่วยงานในราชอาณาจักร หากแต่ได้ถูกนำไปเก็บในคลังสินค้าชั่วคราวเพื่อนำไปใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก จึงถือว่าเป็นการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกโดยตรง ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงสามารถอ้าง เกินภาษีคอบด์ (CVD) กับการช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้ เพราะ สหรัฐอเมริกาถือว่าเขาให้การช่วยอุดหนุนกับการผลิตเพื่อการส่งออกเท่านั้น มิได้ให้การช่วยโดยทั่วไป (General availability) และยังถือว่าเป็นการช่วยเหลือเกินสมควร<sup>(17)</sup>

## 2.5 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

หลักกฎหมายของพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 นี้ได้บัญญัติเรื่องและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้หลายเรื่องด้วยกัน แต่ในวิทยานิพนธ์นี้จะขออธิบาย พ.ร.บ. นี้ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการให้ประโยชน์กับผู้ประกอบอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมส่งออก\* ซึ่งได้บัญญัติไว้ในส่วนที่ 2 ของ พ.ร.บ. นี้ เพราะการให้ประโยชน์ในลักษณะนี้อาจเป็นการช่วยอุดหนุน (subsidy) ได้ ดังนั้น พ.ร.บ. นี้ก็เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่ถูกต้องประเทศซึ่งอ้างในการจัดเกินภาษีคอบด์ (CVD) กับสินค้าไทย โดยอ้างว่าการให้ประโยชน์กับผู้ประกอบอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ตาม พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 นี้เป็นการให้การช่วยอุดหนุน (subsidy) ที่จะพึงเกินภาษีคอบด์ (CVD) ได้

(17) William Barringer, "Suggested approaches to providing non-countervailable benefits to the Thai textile and apparel exporting industries", P.6 ซึ่งอ้างจาก Final affirmative Countervailing duty determination and countervailing duty order : certain apparel from Thailand. 50 Fed.Reg. 9818 (March 12, 1985), certain textile mill products from Thailand. Suspension of countervailing duty investigation 50 Fed.Reg. 9832 (March 12, 1985)

\* นิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยนี้ได้แบ่ง เขตอุตสาหกรรมออกเป็นสองลักษณะ คือ 1, เขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป และ 2, เขตอุตสาหกรรมส่งออก และตามมาตรา 4 นี้ "เขตอุตสาหกรรมส่งออก" หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมเพื่อส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ



2.5 ก) ประโยชน์ที่ให้กับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

ตามหลักกฎหมายของ พ.ร.บ. นี้ นอกจากผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับประโยชน์เช่นเดียวกับผู้ประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไปแล้ว ยังได้รับประโยชน์ที่ให้แก่เฉพาะกับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเพิ่มเติมอีก ดังนั้นจึงเท่ากับว่าผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกนี้ได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมทั่วไปเป็นพิเศษ ซึ่งหลักกฎหมายที่ให้ประโยชน์กับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพิ่มเติมเป็นพิเศษดังนี้

มาตรา 48 แห่ง พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 บัญญัติว่าดังนี้ "ผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากาศเข้าและภาษีการค้า สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าว ที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้าและของที่ใช้ในการสร้าง ประกอบ หรือติดตั้ง เป็นโรงงานหรืออาคารในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ทั้งนี้เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด" ตามความของบทบัญญัติในมาตรา 48 นี้ อาจกล่าวได้ว่า มาตรานี้มีไว้ได้เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจโดยตรงในการที่จะยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือภาษีการค้า ให้กับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก แต่บทบัญญัติในมาตรานี้ได้อ้างถึง "กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน" ซึ่งก็คือ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 uly ใช้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมให้กับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ดังนั้นตามบทบัญญัติของมาตรา 48 นี้จึงมีความหมายว่า

ผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับยกเว้น

- ค่าธรรมเนียมพิเศษ (uly ใช้บทบัญญัติของ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520)
- อากาศเข้า
- ภาษีการค้า

สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นในการผลิตสินค้า แต่สิ่งของทั้งหมดดังกล่าวนี้ต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเท่านั้น uly ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนด จึงจะได้รับประโยชน์ตามมาตรานี้

มาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ว่า "ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากาศเข้า และภาษีการค้า" บทบัญญัติในมาตรานี้ อาจจะเป็น

การบัญญัติไว้ใกล้เคียงกับบทบัญญัติในมาตรา 48 แต่บทบัญญัติในมาตรา 49 นี้ เป็นบทบัญญัติที่ครอบคลุมไว้กว้างกว่าบทบัญญัติในมาตรา 48 เพราะตามบทบัญญัติในมาตรา 49 นี้ไม่ว่าจะเป็นของสิ่งใดก็ตามหากได้นำเข้าไปในราชอาณาจักรและนำเข้าในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า\* แล้วสามารถจะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม อากรขาเข้า และภาษีการค้าได้ทั้งสิ้น ulyanมีเงื่อนไขอย่างอื่นอีก

มาตรา 50 แห่ง พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ว่า "ของที่นำเข้ามานในราชอาณาจักรและนำเข้าในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามมาตรา 49 รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตอุตสาหกรรมส่งออก หากส่งออกนอกราชอาณาจักรให้ได้รับการยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้า" บทบัญญัติในมาตรา 50 นี้เป็นบทบัญญัติที่สืบเนื่องมาจากบทบัญญัติในมาตรา 49 โดยมาตรา 49 ได้บัญญัติให้ยกเว้นอากรขาเข้า กับของที่นำเข้าในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ส่วนมาตรา 50 นี้ได้บัญญัติให้ยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้า สำหรับผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิตในเขตอุตสาหกรรมส่งออกโดยของที่นำเข้าในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามมาตรา 49

มาตรา 52 แห่ง พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 บัญญัติไว้ว่า "ของที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ได้รับการยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรเมื่อได้ส่งออกนอกราชอาณาจักร แม้มิได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ตามมาตรา 48 หรือ 49 ให้ได้รับการยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรโดยถือเสมือนว่าได้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในวันที่ยื่นเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก" บทบัญญัติในมาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่ให้ประโยชน์กับเขตอุตสาหกรรมส่งออกเป็นพิเศษอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากของสิ่งใดก็ตามที่กฎหมาย\*\* ได้บัญญัติให้ได้รับการยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร เมื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร แต่ถึงแม้ว่าของสิ่งนั้นจะมีได้ส่งออกนอกราชอาณาจักรก็ตามหากได้นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ หรือเป็นส่วนประกอบที่ต้องใช้ในการผลิตสินค้า หรือของที่ใช้ติดตั้งเป็นโรงงาน หรืออาคารในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (ตามมาตรา 48) หรือเป็นของที่นำเข้าเพื่อผลิตสินค้า (ตามมาตรา 49) ก็ให้ได้รับการยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรได้เช่นกัน โดยถือเอาวันที่ส่งเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเสมือนว่าได้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในวันนั้น

\* คำว่า "ผลิต" นี้ตามมาตรา 4 ของ พ.ร.บ. นี้ หมายความว่า สร้าง ผสม ประกอบ หรือบรรจุด้วย

\*\* คำว่า "กฎหมาย" ในที่นี้ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจง ขอเพียงแต่ให้กฎหมายฉบับนั้นมีบทบัญญัติในเรื่องนี้โดยชัดแจ้งก็อยู่ในความหมายของมาตรา 52 นี้แล้ว

มาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 บัญญัติไว้ว่า "ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก รวมทั้งผลิตภัณฑ์ สิ่งพลอยได้ และสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิต หากนำออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร จะต้อง เสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนอาคารเช่า และภาษีการค้า ทั้งนี้ตามสภาพตามราคา และตามอัตราภาษีอากรที่เป็นอยู่ในวันที่นำออกจาก เขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยถือเสมือนว่าได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรในวันที่นำออกจาก เขตอุตสาหกรรมส่งออก" บทบัญญัติในมาตรานี้ เป็นบทบัญญัติสำคัญที่ทาให้เห็นได้ชัดแจ้งว่าประโยชน์ที่กฎหมายบัญญัติให้กับเขตอุตสาหกรรมส่งออกนั้น เพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งออกนอกราชอาณาจักรเท่านั้น ดังนั้นหากมีการฝ่าฝืนโดยนำเอาของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก รวมทั้งผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิต ออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ก็ต้อง เสียค่าธรรมเนียม อาคารเช่า และภาษีการค้า สำหรับของสิ่งนั้นตามสภาพราคา ตามอัตราภาษีโดยถือเอาวันที่นำออกจาก เขตอุตสาหกรรมส่งออกนั้นเสมือนว่าเป็นวันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ที่จะต้อง เสียภาษีตามอัตราในวันนั้น

บทบัญญัติในมาตรา 51 นี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่เป็น "คาบสองคม" ทั้งนี้เพราะหากมิได้บัญญัติมาตรา 51 นี้ไว้ก็จะเป็นช่องทางให้มีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีได้ โดยอาศัยการนำของเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกนี้เป็นทางหลีกเลี่ยงการเสียภาษีได้ แต่ในทางตรงกันข้ามเช่นกันตามบทบัญญัตินี้ก็จะทาให้เห็นได้ชัดว่า ประเทศไทยให้ประโยชน์เป็นพิเศษกับเขตอุตสาหกรรมส่งออกก็เนื่องจากของหรือสินค้าที่ผลิตได้จาก เขตอุตสาหกรรมส่งออกนี้ได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเท่านั้น ในจุดนี้จึงน่าจะมีการทบทวนพิจารณาแก้ไขอีกครึ่งหนึ่ง

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยตาม พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 นี้จะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถอ้างเก็บภาษีคอบด์ (CVD) ได้หรือไม่ จากหลักเกณฑ์ในการให้การช่วยตาม พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนที่ให้กับผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยการให้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 อาคารเช่า ภาษีการค้า สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่ง เหล่านี้ที่จำเป็นในการใช้ผลิตสินค้า (ตามมาตรา 48) และให้การยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 อาคารเช่า ภาษีการค้าสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า (ตามมาตรา 49) อีกทั้ง เมื่อของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จะได้รับยกเว้นอาคารเช่าออก ภาษีการค้า (ตามมาตรา 50) นอกจากนี้ของที่มีกฎหมายบัญญัติให้ได้รับยกเว้น หรือคืนค่าภาษีอากรเมื่อได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร แม้จะมีได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปใช้ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกก็ให้ได้รับยกเว้น หรือคืนค่าภาษีอากรเช่นกัน (ตามมาตรา 52) จากมาตรการช่วยเหลือที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีผลทาให้สินค้าส่งออกมีราคาต่ำ เพราะต้นทุนในการผลิตลดลง เนื่องจากได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษ อาคารเช่าอาคาร



ขาออก และภาษีการค้า ซึ่งตามปกติถ้าได้มีการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ ค่าธรรมเนียมพิเศษ อากรชาเข้า อากรชาออก และภาษีการค้าที่ต้องเสียบนกรณีนี้จะต้องนำมาคิดรวมเป็นต้นทุน ในการผลิตด้วย นอกจากนั้นถ้าของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขต อุตสาหกรรมส่งออก รวมทั้งผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นที่ได้จากการผลิต หากนำออกมาใช้ หรือ จำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ อากรชาเข้า และภาษีการค้า (ตามมาตรา 51) ดังนั้นการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การ ช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก\* (Export Subsidies)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาค่าในก็คือ สหรัฐอเมริกาสามารถอ้าง ภัยคุกคาม (CVD) กับการช่วยเหลือกรณีนี้ได้หรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 48, 49, 50 และ 51 ของ พ.ร.บ. นี้ล้วนเป็นมาตรการที่ยกเว้นค่าธรรมเนียม อากรชาเข้า อากรชาออก และ ภาษีการค้า ซึ่งให้การผลิตเพื่อส่งออกโดยเฉพาะเจาะจงเท่านั้น ดังนั้นสหรัฐอเมริกาก็ สามารถอ้าง ภัยคุกคาม (CVD) กับการช่วยเหลือ กรณีนี้ได้เพราะสหรัฐอเมริกาก็ว่า โทษให้การช่วยเหลือกับการผลิตเพื่อส่งออก เท่านั้นมิได้ให้การช่วยทั่วไป (General availability)

## 2.6 พระราชบัญญัติชดเชยภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524

หลักกฎหมายของพระราชบัญญัติชดเชยภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิต ในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 นี้มีบทบัญญัติต่าง ๆ อยู่หลายเรื่องด้วยกัน แต่ในวิทยานิพนธ์นี้จะ ขออธิบายเฉพาะบางมาตราเท่าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการส่งออก แล้วถูกสหรัฐ อเมริกากล่าวอ้างว่าบทบัญญัตินั้น ๆ เป็นการให้การช่วยเหลือ (subsidy) และ ภัยคุกคาม (CVD) กับสินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ. นี้ ในเบื้องต้นขออธิบาย วิทยานิพนธ์ก่อนว่า "การชดเชยภาษี" นี้มี 2 อัตราด้วยกันคือ

ก. การชดเชยภาษีอากรในอัตราปกติ กล่าวคือ ในขั้นแรกได้มีการ คำนวณภาษีอากรแก่ของที่นำเข้ามาใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุ เป็น ผลิตภัณฑ์ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศแล้วครั้งหนึ่ง แต่ปรากฏว่ายังมีค่าภาระภาษีอากรอื่น ๆ อีกที่รัฐเรียกเก็บไว้ซึ่งการคำนวณภาษีอากรอย่าง เดียวคงไม่เพียงพอ จึงมีการจ่ายเงินชดเชยให้อีก

ข. การชดเชยภาษีอากรในอัตราเต็มจำนวน กล่าวคือ กรณีที่ส่ง สินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศ แต่ไม่เข้าหลัก เกณฑ์และ เงื่อนไขของกฎหมายที่บัญญัติให้คืน

---

\* การช่วยเหลือเพื่อการส่งออกกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบได้กับตัวอย่าง ในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยเหลือ (Illustrative List of Export Subsidies) ข้อ (d) และ (e) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

ภาษีอากรสำหรับของที่นำเข้ามาผลิตส่งออก จึงใช้วิธีจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่พึงจัดเก็บ ได้ทั้งหมดให้แก่ผู้ส่งสินค้าออกจากน่ายต่างประเทศ<sup>(18)</sup>

ดังนั้น มาตรการให้การชดเชยภาษีอากรนี้จึงเป็นการจ่ายให้กับผู้ส่งสินค้าออก\* ซึ่งเงินที่จ่ายนี้มีมาจเงินของรัฐแต่เป็นเงินค่าภาษีอากรที่รัฐได้ดำเนินการจัดเก็บมาแล้วในขั้นตอน การผลิต ซึ่งอาจจะมีหลายขั้นตอน แล้วรัฐได้หาค่าเฉลี่ยจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ส่งสินค้าออก ด้วยเหตุนี้การชดเชยภาษีอากรจึงเป็นการลดต้นทุนการผลิตและ เป็นการส่งเสริมการส่งออกอีก มาตรการหนึ่ง<sup>(19)</sup>

### 2.6.1 ความแตกต่างของการชดเชยภาษีอากรและการคืนภาษี

#### อากร

ความที่ได้อธิบายถึงการคืนภาษีอากร ตามมาตรา 19 ตรี ของ พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ไว้แล้วก่อนหน้านี้และกำลังจะอธิบายถึงการ ชดเชยภาษีอากร ดังนั้นจึงควร เปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของการชดเชยภาษีอากร กับการคืนภาษีอากร เพื่อความเข้าใจของผู้อ่านในเบื้องต้นดังนี้

2.6.1.1 การคืนภาษีอากร เป็นการคืนให้เนื่องจาก ได้มีการเสียภาษีอากรไว้ก่อนแล้ว เมื่อมีการผลิตส่งออกจึงจะคืนให้ตามส่วนที่ส่งออก ส่วนการ ชดเชยภาษีอากร เป็นการจ่ายชดเชยโดยเฉลี่ยจากค่าภาษีที่เสียไว้ในขั้นตอนของการผลิตต่างว น่ว่าจะมีการนำวัตถุดิบเข้ามาจากต่างประเทศหรือไม่ก็ตาม

2.6.1.2 การคืนภาษีอากร เป็นการจ่ายคืนให้แก่ผู้ เสียภาษีอากรโดยตรง (จ่ายคืนให้แก่ผู้นำเข้า แม้ว่าผู้นำเข้าจะมีได้ เป็นส่งออก เองก็ตาม) ส่วนการชดเชยภาษีอากร เป็นการจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ส่งออกซึ่งเป็นบุคคลสุดท้าย โดยที่มิได้เป็นผู้ เสียภาษีอากรโดยตรง (การชดเชยนี้ไม่อาจจ่ายให้แก่ผู้เสียภาษีอากรโดยตรงได้ เพราะ มีขั้นตอนหลายขั้นตอนที่ต้องเสียภาษีอากรไว้)

2.6.1.3 การคืนภาษีอากรจะต้องมีการแจ้งความ งานงไว้ก่อนที่จะนำวัตถุดิบอย่างใด เข้ามาทำการผลิตและผลิตภัณฑ์ที่จะส่งออก ไปจากน่าย ต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะนำวัตถุดิบเข้ามาผลิต เพื่อส่งออกและขอคืนภาษีอากร ได้ (บางกรณีที่บางรายไม่ได้แจ้งความงานงและไม่ได้รับอนุมัติไว้ก่อนหรือปฏิบัติผิดระ เบียบว่า ด้วยการขอคืนภาษีอากรก็สามารถชดเชยภาษีอากรในอัตราเต็มจำนวนได้) ส่วนชดเชยภาษี อากรไม่จำเป็นต้องมีการแจ้งความงานงไว้ก่อน ก็สามารถชดเชยภาษีอากรได้

<sup>(18)</sup> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "เอกสารประกอบคำอธิบายวิชากฎหมายการ ลงทุน" คณะนิติศาสตร์, ปีการศึกษา 2530, หน้า 33

\* ตามมาตรา 4 ของ พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตใน ราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 บัญญัติไว้ว่า "ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย" หมายความว่า ผู้ที่ทำการ ส่งสินค้าออกตามพระราชบัญญัตินี้

<sup>(19)</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 32

## 2.6.2 หลักเกณฑ์ของการชดเชยภาษีอากรและสินค้าที่จะให้การชดเชยภาษีอากร

ตาม พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 มาตรา 12 บัญญัติไว้ว่า "เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดอัตราเงินชดเชยตามมาตรา 11(1) แล้ว การส่งสินค้าให้ได้รับเงินชดเชยตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่สินค้าดังต่อไปนี้ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชย

- (1) แร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- (2) สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออก
- (3) สินค้าที่คณะกรรมการกำหนดไม่ให้ได้รับเงินชดเชย"

ความบบัญญัติของมาตรา 12 มีความหมายดังนี้ คือ "เมื่อคณะกรรมการ\* ได้กำหนดอัตราเงินชดเชยสำหรับชนิดและหรือประเภทสินค้าที่จะได้รับเงินชดเชยแล้ว (มาตรา 11(1)) สินค้าตามที่คณะกรรมการกำหนดให้ได้รับเงินชดเชยที่ผลิตในราชอาณาจักร สามารถขอชดเชยภาษีอากรได้ ดังนั้นถ้ามีสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรก็ไม่ว่าขอชดเชยภาษีอากรได้ หรือวัตถุดิบที่มิได้ผลิตเป็นสินค้าก่อนก็ชดเชยภาษีอากรมาได้เช่นกัน และสินค้าที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรนั้น ต้องเป็นการส่งออกเพื่อจำหน่ายเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการชดเชยภาษีอากร เพราะถ้าส่งสินค้าออกไปเพื่อเป็นตัวอย่าง หรือเพื่อวิเคราะห์ หรือเพื่อการอื่นที่มิใช่เป็นจำหน่าย ย่อมไม่สามารถขอชดเชยภาษีอากรได้

ส่วนสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชยตาม มาตรา 12 (1) คือ แร่และสินแร่ ไม่ว่าจะผ่านการถลุงแล้วหรือไม่ก็ตาม กล่าวคือ แร่และสินแร่ที่ยังมิได้ถลุงถือว่า ยังไม่มีการผลิตย่อมขาดหลักเกณฑ์ แต่ถ้าถลุงแล้วถือว่าเป็นการผลิต แต่ก็ขอชดเชยภาษีอากรไม่ได้ เพราะเป็นทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ซึ่งค่าภาคหลวงหรือค่าภาระอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติก็เป็นภาษีอากรที่ไม่ว่าขอชดเชยได้ ตามมาตรา 13 (2) และสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชย ตามมาตรา 12 (2) คือ สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออก ซึ่งสินค้าดังกล่าวนี้อาจใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยพิทักษ์อัตราศุลกากร เพื่อขอลดหรือยกเว้นภาษีอากรได้อยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่อาจขอชดเชยภาษีอากรได้อีก (20) ส่วนสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชย ตามมาตรา 12 (3) คือ สินค้าตามที่คณะกรรมการกำหนดว่าไม่ให้ได้รับเงินชดเชย ซึ่งอาจจะ เป็นสินค้าชนิดหรือประเภทใดก็ได้แล้วแต่คณะกรรมการจะกำหนด ซึ่งคลุมถึงการขายสินค้าให้ส่วนราชการตามโครงการ เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และคลุมถึงการขายสินค้าให้แก่องค์การ

\* มาตรา 4 ของ พ.ร.บ. นี้ บัญญัติไว้ว่า "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร



ระหว่างประเทศหรือหน่วยงานที่มีสิทธิสินค้าเข้ามาโดยได้รับยกเว้นภาษีอากร(21)

### 2.6.3 ค่าภาษีอากรที่ชดเชยให้

เมื่อการชดเชยภาษีอากรเป็นการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาหรือปลดเปลื้องภาระค่าภาษีอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิต โดยจ่ายให้เป็นบัตรภาษี\* จึงควรทราบว่าค่าภาษีอากรค่านึงที่จะได้รับชดเชยให้หรือจ่ายชดเชยให้ ตามพ.ร.บ.ชดเชยค่าภาษีอากรฯ พ.ศ.2524 มาตรา 13 บัญญัติไว้ว่า "ค่าภาษีอากรที่จะกำหนดเงินชดเชยให้ให้แก่ภาษีอากรบรรดาที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงาน ใช้อื่นที่เข้าในการผลิตสินค้านั้น แต่มารวมถึง

- (1) ภาษีเงินได้
- (2) ค่าภาคหลวง หรือค่าภาระอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ
- (3) ภาษีอากรที่อาจขอคืนได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เว้นแต่กรณีที่มีผู้ใช้สิทธิขอคืนตามกฎหมาย และคณะกรรมการเห็นสมควรว่าได้รับเงินชดเชย
- (4) ภาษีอากรที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น
- (5) ภาษีอากรตามที่คณะกรรมการกำหนด"

เมื่อความบทบัญญัติของกฎหมายชัดเจนแล้วว่า ค่าภาษีอากรที่จะชดเชยให้หรือจ่ายชดเชยให้มิอะไรบ้างจะนำขออธิบายอีก ส่วนระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชยนั้นได้บัญญัติไว้ในมาตรา 17 ว่า "การขอรับเงินชดเชยให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยซึ่งประสงค์จะขอรับเงินชดเชยยื่นคำขอรับเงินชดเชยตามแบบ และวิธีการที่กรมศุลกากรกำหนด และต้องยื่นคำขอภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ส่งออก....." และสิ่งสำคัญอีกประการก็คือ การขอรับเงินชดเชยค่าภาษี

(21) ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิศัตต์ศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), หน้า 537

\* มาตรา 4 ของ พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรฯ พ.ศ.2524 บัญญัติว่า เงินชดเชยค่าภาษีอากรซึ่งมีอยู่ในต้นทุนการผลิตสินค้าส่งออก ให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย ในรูปของบัตรภาษี

อาคารแต่ละครั้ง ต้องเป็นการขอสำหรับสินค้าขาออกที่มีมูลค่ารวมกันตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป ซึ่งจะรวมอยู่ในใบขนสินค้าขาออกฉบับเดียวหรือหลายฉบับก็ได้\*

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยตาม พ.ร.บ. ชดเชยภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 นี้จะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถอ้างเก็บภาษีคอบัต (CVD) ได้หรือไม่นอกจากหลักเกณฑ์ในการให้การช่วยตาม พ.ร.บ. นี้เฉพาะส่วนการให้สิทธิประโยชน์โดยการกำหนดเงินชดเชยให้แก่ค่าภาษีอากรที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าตามมาตรา 13 นั้นจะเห็นได้ว่าเป็นมาตรการช่วยเหลือที่ให้กับผู้ส่งออกเท่านั้น เพราะตามมาตรา 4 ของ พ.ร.บ. นี้ ได้บัญญัติให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยคือ ผู้ส่งออกสินค้าตาม พ.ร.บ. นี้เท่านั้น ซึ่งการช่วยเหลือในลักษณะนี้มีผลทำให้สินค้าส่งออกมีราคาต่ำ เพราะต้นทุนการผลิตลดลงเนื่องจากรัฐคืนเงินค่าภาษีอากรที่ได้จัดเก็บไว้แล้วในขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิตมาหักค่าเฉลี่ย แล้วจ่ายชดเชยคืนให้กับผู้ส่งสินค้าออก ซึ่งตามปกติถ้าไม่มี การช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ค่าภาษีอากรที่ได้เสียไปในกรณีนี้จะต้องนำมาคิดรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย ดังนั้นการช่วยเหลือตาม พ.ร.บ. นี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะเจาะจงเท่านั้น\*\* (Export Subsidy)

---

\* ประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ชก. 1/2514 เรื่อง การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกในทางภาษีอากร, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 89 ตอนที่ 4 ฉบับพิเศษ หน้า 1-3, 10 มกราคม 2515 (ซึ่งประกาศนี้ยังคงใช้ได้ตามบทบัญญัติมาตรา 33 ของ พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรฯ พ.ศ. 2524)

\*\* การชดเชยค่าภาษีในกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบกับตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (Illustrative List of Export Subsidies) ข้อ (h) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ สหราชอาณาจักรสามารถอ้าง ภาวะภัยคอบด์ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้หรือไม่ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 13 ของพ.ร.บ. นี้เป็น มาตรการที่รัฐได้บรรเทาหรือปลด เบื้องภาระค่าภาษีอากรบรรเทาที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิงและพลังงานอย่างอื่นที่ใช้ในการผลิตสินค้าซึ่งรวมเป็นต้น ทุนการผลิตโดยวิธีเฉลี่ยชดเชยคืนให้กับผู้ส่งสินค้าออก จึงถือว่าเป็นการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่ง ออกโดยเฉพาะเจาะจง (Export Subsidy)

ดังนั้นสหราชอาณาจักรจึงสามารถอ้าง ภาวะภัยคอบด์ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุน กรณีนี้ได้ เพราะสหราชอาณาจักรถือว่าโทษให้การช่วยอุดหนุนกับการผลิตเพื่อส่งออกเท่านั้น มิได้ ให้การช่วยโดยทั่วไป (General availability) อีกทั้งการช่วยอุดหนุนในลักษณะนี้ สหราชอาณาจักรถือว่า เป็นการลดภาษีทางอ้อมสำหรับวัสดุที่นำไปใช้ในการผลิตทุกชนิด รวมทั้ง วัสดุหรือสิ่งของที่ไม่ได้รวมเข้าไปด้วยในผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก (Physically incorporated) เช่น ภาษีทางอ้อมสำหรับเชื้อเพลิง และ เครื่องอะไหล่ ทั้ง ๆ ที่สิ่งเหล่านี้มิได้เป็นส่วนหนึ่งของ ผลิตภัณฑ์ไทยก็กล่าวได้ ซึ่งสหราชอาณาจักรถือว่าเป็นการช่วยที่ให้เกิดสมควร (excessive) (22)

## 2.7 การคืนภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร\*

ประมวลรัษฎากรที่เพิ่มเติมเรื่องการคืนภาษีการค้าเข้ามานี้เป็นอีก ประเด็นที่น่าพิจารณาศึกษา\*\* ทั้งนี้เพราะว่าเป็นการคืนภาษีการค้าให้เมื่อส่งสินค้าออกนอกราช อาณาจักร ซึ่งหลักเกณฑ์เช่นนี้อาจถูกกล่าวอ้างว่าเป็นการให้การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกได้ ดังนั้นควรจะศึกษาว่าตามหลักกฎหมายของประมวลรัษฎากร เฉพาะ เรื่องนี้มีหลัก เกณฑ์ประการใด บ้าง ซึ่งตามประมวลรัษฎากรมาตรา 78 ณ บัดนี้ได้ว่า "ในกรณีที่มีการส่งหรือนำสินค้าเข้า นนราชอาณาจักรและมีการส่งสินค้านั้น หรือสินค้าที่ผลิตหรือผสม หรือประกอบด้วยสินค้านั้นออก

(22) William Barringer, "Suggested approaches to providing non-countervailable benefits to the Thai textile and apparel exporting industries", P.6 ซึ่งอ้างจาก Final affirmative countervailing duty determination and countervailing duty order: certain apparel from Thailand, 50 Fed.Reg.9818 (March 12, 1985) Certain textile Mill Products From Thailand, suspension of countervailing duty investigation, 50 Fed. Reg. 9832 (March 12, 1985)

\* พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 มาตรา 11 ใช้นับตั้ง 25 ตุลาคม 2513 เป็นต้นไป

\*\* นอกจากนั้นกฎหมายไทยยังมีบทบัญญัติในลักษณะที่เป็นการลดภาษีการค้าให้ เป็นพิเศษเมื่อส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร เช่น พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 54) มาตรา 7(1), (2) และมาตรา 8 ทวิ (2) ซึ่งหาข้อคัดค้านการค้าที่ควรเสียมีจำนวนน้อยมาก เป็นการช่วยเหลือผู้ส่งออกอีกกลุ่มหนึ่ง



นอกราชอาณาจักร ให้คืนภาษีการค้าที่เก็บไว้จากสินค้านั้นตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วนเช่นเดียวกับการคืนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร" ส่วนความมาตรา 78 นว วรรคสาม บัญญัติว่า "ในกรณีที่ต้องคืนภาษีการค้าดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ... หากสินค้านั้นเป็นสินค้าที่นําคงเสียหรือยกเว้นอากรขาเข้าหรืออากรขาออก ก็ให้คืนภาษีการค้าที่ได้รับไว้แล้วโดยอนุโลมตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราส่วนเช่นเดียวกับที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ....."

### 2.7.1 หลักเกณฑ์การคืนภาษีการค้า

เมื่อประมวลรัษฎากรมาตรา 78 นว บัญญัติไว้ดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า ความบทบัญญัตินี้เป็นการคืนให้เฉพาะภาษีการค้าเท่านั้น และจะคืนให้ก็ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ก. ได้มีการส่งหรือนำเข้าสินค้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้โดยปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว กล่าวคือได้มีการเสียภาษีการค้า หรือภาษีอากรอย่างอื่นต่อเจ้าหน้าที่แล้ว

ข. ภายหลังจากส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้านั้น ไม่ว่าจะในสภาพเดิม หรือ ให้นำสินค้านั้นไปผลิต หรือผสม หรือประกอบ เป็นอย่างอื่นแล้วก็ตามย่อมสามารถขอคืนซึ่งภาษีการค้าที่ได้เสียไว้แล้ว เมื่อครั้งที่ส่งหรือนำเข้าสินค้านั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งไว้ก่อนว่าจะขอคืนภาษีการค้า ทั้งนี้เมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการของกฎหมายแล้ว

ค. และถึงแม้ว่าสินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามานั้นในราชอาณาจักรนั้น จะเป็นสินค้าที่นําคงเสียหรือยกเว้นอากรขาเข้า หรืออากรขาออก\* ก็สามารถขอคืนภาษีการค้าที่ได้เสียไว้แล้วได้เช่นกัน (ตามมาตรา 78 นว วรรคสาม)

### 2.7.2 อัตราและเวลาของการคืนภาษีการค้า

เมื่อตามประมวลรัษฎากร มาตรา 78 นว นี้ได้บัญญัติไว้ว่า ให้การขอคืนภาษีการค้านี้ใช้อัตราเช่นเดียวกับการคืนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ดังนั้นการคืนภาษีการค้านี้จึงต้องคืนตามอัตราที่กำหนดไว้ใน มาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 29 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 (ข้อ 18) คือให้คืนแก่ในส่วน หรือส่วนที่เกินหนึ่งพันบาทของจำนวนที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า\*\* ส่วนระยะเวลาของการขอคืนภาษี

\* อากรขาเข้าหรืออากรขาออก ในที่นี้หมายถึง ภาษีอากรตามประมวลกฎหมายว่าด้วยภาษีศุลกากรเท่านั้น แต่สินค้านั้นยังคงต้องเสียภาษีการค้าเมื่อส่งหรือนำเข้ามานั้นในราชอาณาจักรตามปกติ

\*\* ได้มีคำพิพากษาฎีกาที่ 1551/2522 ซึ่งตัดสินเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ด้วย

การค้ำประกันมีกำหนดไว้ ดังนั้น ผู้มีสิทธิขอคืนภาษีการค้าจึงสามารถขอคืนได้ภายใน 10 ปี (ตามกำหนดอายุความใน บ.พ.พ.)\*

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาก็คือ การให้การช่วยตามประมวลรัษฎากรนี้จะเป็นการช่วยอุดหนุนที่สหรัฐอเมริกาสามารถอ้าง ภัยเกินปกติ (CVD) ได้หรือไม่ จากหลักเกณฑ์ในการให้การช่วยตามประมวลรัษฎากร เฉพาะส่วนการคืนภาษีการค้า (มาตรา 78 นว) ซึ่งเป็นการคืนภาษีการค้าให้เมื่อได้มีการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร และเสียภาษีการค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาแล้วเรียบร้อยแล้ว หากกว่าภายหลังมีการส่งสินค้านั้นออกนอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะในสภาพเดิมหรือได้ผลิต หรือประกอบ เป็นอย่างอื่นแล้วก็ตามย่อมสามารถขอคืนภาษีการค้าที่ได้เสียไว้แล้วได้ ซึ่งมาตรการในการช่วยเหลือลักษณะนี้มีผลทำให้สินค้าที่ส่งออกมีราคาต่ำ เพราะต้นทุนในการผลิตลดลง เนื่องจากไม่ต้องเสียภาษีการค้า ซึ่งตามปกติถ้าได้มีการช่วยเหลือตามประมวลรัษฎากร มาตรา 78 นว นี้ค่าภาษีการค้าที่ได้เสียไปในกรณีนี้จะต้องนำมาคิดรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย ดังนั้น การช่วยเหลือในกรณีนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นการให้การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ เท่านั้น\*\* (Export subsidy)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปก็คือ สหรัฐอเมริกาสามารถอ้าง ภัยเกินปกติ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้หรือไม่ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 78 นว ของประมวลรัษฎากรนี้เป็นมาตรการที่รัฐได้ช่วยเหลือหรือปลดเปลื้องภาระค่าภาษีการค้าให้สำหรับสินค้าที่จะส่งออกเท่านั้น ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงสามารถอ้าง ภัยเกินปกติ (CVD) กับ การช่วยอุดหนุนกรณีนี้ได้ เพราะเป็นการช่วยอุดหนุนที่ให้โดย เฉพาะเจาะจงกับกรณีที่สินค้านั้นจะได้ส่งออกเท่านั้น ไม่เป็นการช่วยที่ให้โดยทั่วไป (General availability)

\* ได้มีคำพิพากษาฎีกาที่ 1164/2520 ซึ่งคัดลอกยื่นยื่นเรื่องนี้ไว้ด้วย

\*\* การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกในกรณีนี้ อาจตีความเปรียบเทียบกับตัวอย่างในภาคผนวกของข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (Illustrative List of Export Subsidies) ข้อ (d) ข้อความภาษาอังกฤษในภาคผนวก

### 3. มาตรการที่เสริมอำนาจต่อรองในการเจรจาข้อตกลงการค้า

ตามที่ได้อธิบายในบทที่ 2 แล้วนั้นจะเห็นได้ว่า สหรัฐอเมริกาได้บัญญัติ หลักกฎหมายและขั้นตอนกระบวนการในการพิจารณา เพื่อเก็บภาษีคอบด์ (CVD) กับสินค้า ของต่างประเทศที่คิดว่าได้รับการช่วยเหลือ (Subsidy) เพื่อส่งมาขายในสหรัฐอเมริกาไว้ อย่างละเอียดถี่ถ้วน เปิดโอกาสให้ภาคเอกชน เช่น กลุ่มผู้ผลิตสินค้า สมาคมผู้ผลิตสินค้า เป็น ค้น มีส่วนร่วมในการสอบสวนเพื่อเก็บภาษีคอบด์ได้ด้วย\* ซึ่งการมีมาตรการดังกล่าวนี้ ท้าให้สหรัฐอเมริกาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนมีอำนาจในการต่อรองทางการค้าเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงกฎหมายไทยที่จะมีมาตรการในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศ เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการช่วยเหลือ หรือทุ่ม ตลาดของต่างประเทศ ที่ให้กับสินค้าแล้วส่ง เข้ามาในประเทศไทย โดยวิธีเรียกเก็บภาษีคอบ รัดกับสินค้านั้น และยังเป็นผลต่อการเพิ่มอำนาจในการต่อรองทางการค้าให้กับฝ่ายไทยอีกด้วย ซึ่งหลักกฎหมายไทยในเรื่องนี้ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับพอสรุปได้ดังนี้คือ

#### 3.1 พระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร มาตรา 11 ทวิ

หลักกฎหมายในการเก็บภาษีคอบด์ตามพระราชกำหนดพิทักษ์อัตรา ศุลกากร พ.ศ. 2503 เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 363 พ.ศ. 2515 มาตรา 11 ทวิ บัญญัติไว้ดังนี้ "ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นว่า ของที่นำเข้า มาเป็นของที่ได้รับการช่วยเหลือจากประเทศหรือบุคคลใดโดยวิธีอื่น นอกจากการคืนหรือชดเชย เงินค่าภาษี อันก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การ เกษตรหรืออุตสาหกรรมในประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศให้ เรียกเก็บอากรพิเศษแก่ของนั้นในอัตราที่เห็นสมควร นอกเหนือจากอากรที่พึงต้อง เสียตามปกติ แต่อากรพิเศษที่เรียก เก็บนี้จะต้องมีเกินจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นว่า ได้มีการช่วยเหลือดังกล่าว"

#### ก. หลัก เกณฑ์การ เรียก เก็บภาษีคอบด์ของไทย

ตามหลักกฎหมายที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การที่ประเทศไทย จะเก็บภาษีคอบด์ก็การให้การช่วยเหลือกับสินค้าที่ส่ง เข้ามาขายในประเทศไทย เมื่อเข้าเงื่อนไข หลัก เกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ

1. ของที่นำเข้า มาเป็นของที่ได้รับการช่วยเหลือไม่ว่าผู้ให้ ความช่วยเหลือจะเป็นประเทศ (รัฐบาล) หรือบุคคลใดก็ได้ จนสามารถจะขายของได้ใน ราคาต่ำ

\* รายละเอียดส่วนนี้ดูได้ในเรื่อง กระบวนการสอบสวนในการเก็บภาษีคอบด์ของ สหรัฐอเมริกา, ในวิทยานิพนธ์นี้ หน้า 74 - 107



2. การช่วยเหลือนั้นต้องทำโดยวิธีอื่น ซึ่งไม่เป็นการคืนหรือชดเชยภาษีเพราะการช่วยเหลือด้วยการคืนหรือชดเชยค่าภาษี ย่อมเป็นการช่วยเหลือตามปกติวิสัยของแต่ละประเทศ(23)

3. ผลของการช่วยเหลือนั้น ก่อ หรือ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การ เกษตรหรืออุตสาหกรรมภายในประเทศไทย เพราะสินค้าที่ได้รับการช่วยเหลือนี้ย่อมทำให้ต้นทุนของการผลิตต่ำลงจึงสามารถขายได้ในราคาถูกลงกว่าปกติ ซึ่งสินค้าในประเทศไทยย่อมมีคู่แข่งได้ประโยชน์มากขึ้น

### ข. วิธีและจำนวนการ เก็บภาษีคอบด์ของไทย

เมื่อทราบหลัก เกณฑ์ของการพิจารณา เพื่อ เก็บภาษีคอบด์การช่วยเหลือคอบด์ตามกฎหมายไทยแล้ว หากว่าการช่วยเหลือคอบด์นั้น เข้าหลัก เกณฑ์แล้วตามกฎหมายไทยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ที่จะประกาศให้เรียก เก็บภาษีคอบด์กับสินค้าที่ได้รับการช่วยเหลือนั้น ในอัตราตามที่เห็นสมควร นอกจากอากรที่เรียก เก็บตามปกติ แต่อย่างไรก็ตามภาษีคอบด์การช่วยเหลือคอบด์ที่เรียกเก็บนี้จะต้องมี จำนวนไม่เกินกว่า จำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นว่าได้มีการช่วยเหลือ

### 3.2 อากรตามกฎหมายอื่นที่ใกล้เคียงกับภาษีคอบด์ตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร มาตรา 11 ทวิ

เมื่อได้ทราบถึงหลักกฎหมายในการ เก็บภาษีคอบด์ (CVD) ตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 363 พ.ศ. 2515 มาตรา 11 ทวิแล้ว ในส่วนนี้จะได้พิจารณาถึงอากรอื่นที่มีหลักกฎหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันกับภาษีคอบด์ตามมาตรา 11 ทวิ นี้เพื่อเทียบเคียงกัน ซึ่งมีอยู่ 3 เรื่อง ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนตามมาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520
2. อากรป้องกันการทุ่มตลาด ตาม มาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. 2507
3. ค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้าตาม มาตรา 5 (4) แห่ง พ.ร.บ. การส่งออกนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522

(23) ล้วน บางสุข, คำอธิบายกฎหมายศุลกากรและพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม), หน้า 481

### 3.2.1 ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนนี้ได้นำมาใช้บังคับตาม มาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มีความดังนี้ "ในกรณีจำเป็นเพื่อให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริม คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้กับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิต หรือประกอบในอัตราที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศของผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้น

การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้บังคับตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแต่ละคราวไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

คณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา แก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรานี้ในเวลาที่ใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีมีข้อหาว่า ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้อง เสียค่าธรรมเนียมพิเศษตามประกาศของคณะกรรมการหรือไม่ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา และควาวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ สำหรับการนำเข้าตามมาตรานี้ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรและให้ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้า เป็นเสมือนอากรขาเข้า ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่า ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้นต้อง เสียค่าธรรมเนียมพิเศษและผู้ใดได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับของนั้นแล้ว ก็ให้กรมศุลกากรคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่ผู้นั้น"

จากความข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่าธรรมเนียมพิเศษดังกล่าวนี้มีลักษณะ เป็นภาษีชนิดหนึ่ง ซึ่งถือเสมือนเป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร (มาตรา 49 วรรคห้า) และอากรขาเข้านี้ก็เป็นภาษีทางอ้อมอย่างหนึ่ง โดยค่าธรรมเนียมพิเศษที่เรียกเก็บนี้ เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมเท่านั้น(24) ดังนั้นจึงแตกต่างกับภาษีคอบริษัทตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 มาตรา 11 ทวิ ซึ่งเรียกเก็บ เพราะเห็นว่าได้มีการช่วยอุดหนุนจากต่างประเทศกับสินค้าที่ส่งเข้ามาในประเทศไทย และอาจทำให้เกิดความเสียหายกับผู้ผลิตภายในประเทศ โดยไม่จำกัดว่าผู้ผลิตนั้นจะเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือไม่ก็ตาม

(24) ประพันธ์ เนตรนรินทร์, "ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน", วารสารกฎหมาย ปีที่ 3 ฉบับที่ 2, พ.ศ. - ส.ศ 2520, หน้า 44-45

ค่าธรรมเนียมพิเศษนี้ให้เก็บด้านอัตราที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ห้าสิบของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศของผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์นั้น แต่ ส่วนภาษีศุลกากรช่วยอุดหนุนนั้น สามารถเก็บด้านอัตราที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่ เห็นว่าได้มีการช่วยเหลือ

ค่าธรรมเนียมพิเศษนี้มีกำหนดระยะเวลาการเก็บ แต่ละคราวไม่เกินหนึ่งปี ซึ่งสามารถเก็บติดต่อกันหลายปีก็ได้ เพียงแต่มีข้อจำกัดว่า คณะกรรมการจะต้องอนุมัติให้เก็บ เป็นรายปี แต่ส่วนภาษีศุลกากรช่วยอุดหนุนนั้นไม่มีกำหนดระยะเวลาการเก็บ ดังนั้นจึง สามารถเก็บได้ตลอดระยะเวลาที่ยังมีการช่วยอุดหนุนอยู่

ข้อนำส่ง เกตุ คือภาษีศุลกากรช่วยอุดหนุนตามพระราชกำหนดพิทักษ์อัตรา ศุลกากร พ.ศ. 2503 มาตรา 11 ทวิ นี้ยังไม่มีเคยมีการเรียกเก็บเลย ส่วนค่าธรรมเนียม พิเศษตามกฎหมายการลงทูลนี้ได้เคยใช้เรียกเก็บจากสินค้าหลายชนิดแล้ว (25)

### 3.2.2 อาการป้องกันการทุ่มตลาด

อาการป้องกันการทุ่มตลาดนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. 2507 ซึ่งมีความดังนี้ "เมื่อคณะกรรมการรายงานผลของ การพิจารณาความมาตรา 8 ต่อรัฐมนตรี\* แล้วถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าสินค้าคนาเข้ามาเพื่อการทุ่ม ตลาด ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้ เรียก เก็บอาการ ป้องกันการทุ่มตลาดแก่สินค้านั้นในอัตราที่เห็นสมควร แต่อัตราที่เรียก เก็บต้องไม่เกินหนึ่ง เท่า ของราคาปกติของสินค้านั้น ประกาศนี้ให้ใช้บังคับได้คราวละหนึ่งปี

ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศแก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศดังกล่าวในวรรคก่อน

ประกาศตามมาตรานี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

การจัดเก็บอาการป้องกันการทุ่มตลาดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ กรมศุลกากร

ให้ทบตันนิติแห่งกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับแก่อาการ ป้องกันการทุ่มตลาดเป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิทักษ์อัตราศุลกากร"

(25) เรื่องเดียวกัน, หน้า 45, และรายละเอียดของสินค้าที่ถูก เรียก เก็บค่าธรรมเนียมพิเศษนี้ดูได้ในหน้า 46-48

\* รัฐมนตรีในที่นี้คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง



จากความข้างต้นจะเห็นว่าอาการป้องกันการทุ่มตลาดดังกล่าวมีลักษณะเป็นภาษีชนิดหนึ่ง (26) ที่ชื่อเสมือนเป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร (ตามมาตรา 11 วรรคห้า) และอากรขาเข้านี้ก็เป็นภาษีทางอ้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งตาม พ.ร.บ. ป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. 2507 นี้จะเก็บอากรป้องกันการทุ่มตลาดได้เมื่อ มีการนำสินค้าเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักรในราคาต่ำกว่าราคาปกติ\* ของสินค้านั้น อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่กิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศ ดังนั้นจึงแตกต่างกับภาษีตอบโต้ความพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 มาตรา 11 ทวิ ซึ่งเรียกเก็บเพราะเห็นว่า ได้มีการช่วยเหลือจากต่างประเทศกับสินค้าที่ส่งเข้ามาขายในประเทศไทย และอาจทำให้เกิดความเสียหายภายในประเทศ\*\* ส่วนความคล้ายคลึงกันของภาษีตอบโต้การช่วยเหลือและอากรป้องกันการทุ่มตลาดนี้คือ สามารถเก็บได้โดยมองว่าผู้ผลิตภายในประเทศจะเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือนักกีฬา

อากรป้องกันการทุ่มตลาดนี้ให้เก็บในอัตราที่เห็นสมควรแต่อัตราที่เรียกเก็บต้องไม่เกินหนึ่งเท่าของราคาปกติของสินค้านั้น และมีกำหนดระยะเวลาในการเก็บแต่ละคราวไม่เกินหนึ่งปี แต่สามารถเก็บติดต่อกันหลายปีก็ได้ เพียงแต่มีข้อจำกัดว่าจะต้องมีการอนุมัติให้เก็บเป็นรายปี แต่ส่วนภาษีตอบโต้การช่วยเหลือนั้น ให้เก็บได้ในอัตราที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เห็นว่าได้มีการช่วยเหลือ และไม่มีข้อจำกัดเรื่องกำหนดระยะเวลาในการเก็บ จึงสามารถเก็บได้ตลอดระยะเวลาที่ยังมีการช่วยเหลืออยู่

ข้อนำส่ง เหตุคือ อากรป้องกันการทุ่มตลาดนี้ยังไม่มีเลขมีการเรียกเก็บเลย ซึ่ง เหตุที่ให้มีการเรียกเก็บอากรป้องกันการทุ่มตลาดก็ เพราะ เป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าราคาสินค้าที่นำเข้ามาจากจำหน่ายในราชอาณาจักรต่ำกว่าราคาปกติของสินค้านั้นหรือไม่ (27)

(26) เรื่องเดียวกัน, หน้า 45

\* ความหมายของ "ราคาปกติของสินค้า" บัญญัติไว้ในมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. นี้

\*\* ความแตกต่างของการช่วยเหลือ (subsidy) กับ การทุ่มตลาด (dumping) ดูรายละเอียดในวิทยานิพนธ์นี้, หน้า 9-10

(27) เรื่องเดียวกัน, หน้า 46

### 3.2.3 ค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือนำเข้า

ค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือนำเข้าได้บัญญัติไว้ในมาตรา 5 (4) แห่ง พ.ร.บ. การส่งออกนอกและการนำเข้ามาราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 มีคำดังนี้

"ในการที่จำเป็นหรือเห็นสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อันใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องหนึ่ง เรื่องใดดังต่อไปนี้

(1) .....

(4) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่า

ธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือนำเข้า

(5) .....

การแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรานี้

ให้นำความวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม"

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้จะขอพิจารณาเฉพาะส่วนค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า\* เท่านั้น เพราะมีความใกล้เคียงกับภาษีศุลกากรช่วยอุดหนุน เนื่องจากเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า ด้วยเหตุผลว่าเป็น หรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อันใดของรัฐ จากเหตุผลนี้จะเห็นได้ว่า ค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้านี้เป็นบทบัญญัติที่มีหลักเกณฑ์กว้างขวางและเป็นมาตรการทั่วไป ครอบคลุมทั้งว่า สินค้าที่นำเข้ามาจะได้รับการช่วยอุดหนุนหรือเป็นการคุ้มครองหรืออื่นก็ตาม

ข้ออ้างถึงเหตุ ที่สำคัญของค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้าตาม พ.ร.บ. นี้คือ

ก) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้านี้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะกรรมการ (มาตรา 6)

ข) ค่าธรรมเนียมพิเศษนี้จะกำหนดเป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ (มาตรา 6 วรรคสอง)

ค) ค่าธรรมเนียมพิเศษที่เก็บได้ตามมาตรา 6 นี้ให้ส่งเข้ากองทุนโดยนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน\*\* (มาตรา 13)

\* คำว่า "นำเข้า" ตาม พ.ร.บ. นี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

\*\* กองทุนนี้เป็นกองทุนหนึ่งในกระทรวงพาณิชย์ ที่นำทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศซึ่งมีชื่อว่า "กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศไทย"

ข้อควรพิจารณาที่สำคัญของมาตรการที่ส่งเสริมอำนาจต่อรองในการเจรจาปัญหาการค้า ก็คือ การมีมาตรการดังกล่าวนี้ทำให้สหรัฐอเมริกาที่มีอำนาจในการต่อรองทางค้าเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากกรณีสินค้าจากประเทศไทยถูกอ้าง ภัยจากสินค้านำเข้าจากสหรัฐอเมริกาอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้ไทยต้องพยายามขอเจรจาหาข้อตกลงระงับยับยั้งการค้าเป็นการ (Suspension Agreement) นอกจากนี้หากไทยประสงค์จะเข้าเป็นภาคีข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (subsidies code) สหรัฐอเมริกาก็ยังมีเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องให้ประเทศไทยเจรจาตกลงก่อน สหรัฐอเมริกาจึงจะให้ความเห็นชอบหรือรับรองในการสมัครเข้าเป็นภาคีของประเทศไทย เพราะหากสหรัฐอเมริกานำให้ความเห็นชอบ หรือไม่รับรองแล้ว แม้ประเทศไทยจะเป็นภาคีข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุนก็ตาม สหรัฐอเมริกาก็สามารถตั้งข้อสงวนมาใช้หลักกฎหมายตามข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุนกับประเทศไทยได้ ดังนั้นหากสหรัฐอเมริกาคงเก็บภาษีศุลกากรกับสินค้าไทยก็ไม่ต้องพิสูจน์ความเสียหาย (Injurer test) แม้ไทยจะเป็นภาคีข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุนก็ตาม

ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรพิจารณาถึงกฎหมายไทยที่พอจะมีมาตรการในลักษณะที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีศุลกากร ดังที่ได้อธิบายไปแล้วในส่วนนี้มาซึ่งในทางปฏิบัติแท้จริงจึงเพื่อเป็นการเสริมอำนาจต่อรองในการเจรจาปัญหาการค้า นอกจากนี้ยังสามารถคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศได้ด้วย เช่นอาจจะทำให้สหรัฐอเมริกาคงมาขอเจรจาตกลงกับประเทศไทยได้บ้างในกรณีสินค้าของสหรัฐอเมริกาคงถูกอ้าง ภัยจากสินค้านำเข้าจากประเทศไทย หรือน่าเอามาตรการดังกล่าวนี้มาใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาต่อรองขอสมัครเข้าเป็นภาคีข้อตกลงว่าด้วยการช่วยอุดหนุน (subsidies code) กับสหรัฐอเมริกาก็ได้



เปรียบเทียบภาษีอากรที่จัดเก็บเพื่อคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศไทย

กฎหมาย	มาตรการ	เงื่อนไขการใช้มาตรการ	จำนวนภาษีอากร
พระราชกำหนดพิทักษ์ อัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 เพิ่มเติมโดย ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 363 พ.ศ. 2515 (มาตรา 11 หรือ	ภาษีคอบัด การช่วยอุดหนุน (Countervailing duties หรือ (CVD)	เพื่อตอบโต้การช่วยอุดหนุน ที่ต่างประ เทศให้กับสินค้าซึ่ง ส่ง เข้ามาในประเทศไทย	อัตราที่สมควร แต่ต้องไม่เกินกว่า จำนวนการช่วย อุดหนุน
พ.ร.บ. ส่งเสริม การลงทุน พ.ศ.2520 (มาตรา 49)	ค่าธรรมเนียมพิเศษ	เพื่อคุ้มครองกิจการที่ได้รับ การส่งเสริมเท่านั้น	อัตราที่สมควรแต่ ต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของราคารวม ค่าประกันภัยและ ค่าขนส่งนอกประเทศ ของผลิตภัณฑ์นั้น และกำหนดค่าไครว ละ 1 ปีแต่จะไครว ก็ได้
พ.ร.บ. ป้องกันการ ทุ่มตลาด พ.ศ.2507 (มาตรา 11)	อากรป้องกันการ ทุ่มตลาด (Anti-dumping)	เพื่อต่อต้านการทุ่มตลาด ที่ต่างประ เทศให้กับสินค้า ซึ่งส่ง เข้ามาในประ เทศ ไทย	อัตราที่สมควรแต่ ต้องไม่เกินหนึ่ง เท่า ของราคาปกติของ สินค้านั้น
พ.ร.บ. การส่งออก นอกและการนำเข้า ในราชอาณาจักร พ.ศ. 2522 (มาตรา 5 (4))	ค่าธรรมเนียมพิเศษ	กรณีจำเป็นและสมควร เพื่อประโยชน์ของ ประเทศไทยในด้าน ต่าง ๆ	ไม่มีกำหนดอัตราไว้ ดังนั้นจึงสามารถ เก็บ ได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อป้องกันความ เสียหาย